

“Būt par mammu ir Dieva dāvana”

Foto - E. Gabranovs

Baznīcā rod iedvesmu. Balvu luterāņu baznīcā Mātes un ģimenes dienas dievkalpojumā piedalījās arī Jūlijas un Edgara Tavaru ģimene no Balvu pagasta, kura audzina piecus bērnus (Jēkabu – 9 gadi, Katrīnu – 7 gadi, Elizabeti – 5 gadi, Ludvīgu – 2 gadi un Paulu – piedzima šogad 9.janvārī). “Visas mammas ir foršas un labas,” uzskata Jūlija (foto - no labās).

Edgars Gabranovs

Svētdien vismiļākās bučas saņēma māmiņas. Interesanti, ka pagājušās nedēļas nogalē “Vaduguns” aicinājums “Meklējam visforšāko māmiņu Ziemeļlatgalē” sociālajā portālā “Facebook” guva ļoti lielu atsaucību, turklāt secinājums ir viennozīmīgs: “Visas māmiņas ir pelnījušas PALDIES vārdus!”

Zīmīgi, ka visvairāk nosauktas bija divas mūspuses māmiņas – Elīna Ķerģe un Ineta Žogota. E.Ķerģe komentārā raksta: “...katram bērnam sava mamma ir pati labākā, foršākā, skaistākā un miļākā. Un būt par mammu ir Dieva dāvana, īpaši aicinājums 24/7 visu mūžu. Forša mamma saviem bērniem ir tā sieviete, kas ir brīnišķīga sieva, uzticama draudzene, jauka kolēģe, pateicīga meita, vienvārdsakot - ar atvērtu sirdi mīlestībai, kas atrod laiku arī saviem hobijiem, interesēm, ir godīga. Neviena nav perfekta vai ideāla, bet pāri visam tāpat vislabākā savam bērnam. Un man līdzās ir ļoti daudz brīnišķīgu mammu saviem bērniem, kas arī mani iedvesmo...” Arī Ineta Žogota spriež, ka katra māmiņa ar savu bezgalīgo mīlestību, pašreizējību un labestību ir pelnījusi uzslavu, labus vārdus: “Es, būdama sešu bērnu mamma, domāju, ka māmiņa ir kā logs namā, kas dod gaismu saviem bērniem dzīves sākumam, un, caur to raugoties, bērni pirmoreiz mācās izprast pasaules daudzējādību un skaistumu! Gribētu uzslavēt daudzas māmiņas, bet pirmo no tām savu māsiņu Vinetu Lukašinu, kura vienmēr atbalsta, uzmundrina, saprot, samīļo mani un savus trīs bērnus, māsiņu Svetlanu Tadeuš Fanckevic, kura vairs nedzīvo Balvos, bet sirdi vienmēr ir mūsu pilsētas iedzīvotāja, kura ar savu enerģiju ir izdarījis tik daudz un vienmēr un visur ir kopā ar savām divām dvīnītēm un

dēliņu, kā arī Elīnu Ķerģi, kura vienmēr prot atrast īstos vārdus pareizajā mirklī. Bet sarakstu varētu turpināt, turpināt...”

Ne mazāk miļi ir citi komentāri. Lūk, daži no tiem:

JURĢIS VILCIŅŠ: - Katram bērnam sava māmiņa ir visforšākā. Tā tam būt!

MARUTA TIHOMIROVA: - Katram sava māmiņa ir vismiļākā, bet visforšākā “Senda Dz” kolektīvā ir Dzintra Sprudzāne.

ANTRA SALMANE: - Nezinu, Edgar, kādi ir jūsu izvēlētie kritēriji. Taisnība tiem, kas saka, ka katram sava māmiņa ir labākā ne vien Latvijā, bet pasaulē. Ja man būtu jāiesaka viena brīnišķīga māmiņa, noteikti teiktu Elīna Ķerģe. Fantastiska, sabiedriski aktīva māmiņa, uz kuru var paļauties ne tikai kuplā ģimene, bet arī klases vecāki, pedagogi, draugi... Šo sarakstu varētu turpināt vēl un vēl.

SKAIDRĪTE SARKANE: - Ineta Žogota. Ļoti miļa, sirsnīga māmiņa saviem puikām un meitiņai. Tādu mieru un izturību, ar kādu viņa uzrunā savus bērnus, var reti kur dzirdēt. Mana laba kaimiņiene. Lai veselība un dzīvesprieks viņai arī turpmāk!

JĀNIS DIMITRIJEVS: - Man vislabākā ir mana mamma Aina Dimitrijeva. Nav gājusi augstās skolās, visu mūžu grūti strādājusi smagus darbus. Savos 85 gados vienmēr možu garu un nekad nesūdzas par dzīvi. Sveiciens visām mammām!

DACE PASICNIKA: - Viennozīmīgi Ineta Žogota. Es nezinu, vai esmu redzējusi kādu māmiņu vēl, kurā ir tik daudz pozitīvā un enerģijas, un viennozīmīgi daudzām mammām, ne tikai man, ir superīgs paraugs - ja grib, ir iespējams viss. Protams, arī mana mamma un visas citas mammas ir pelnījušas atzinību.

Īsziņas

Covid-19

(9.maijs)

Baltinavas novads – 1-5
Balvu novads - 96
Rugāju novads – 22
Viļakas novads – 29

Šogad Muzeju nakts – “Ievērojot robežas”

Sestdien, 15.maijā, jau dienā Viļakā varēs apskatīt fotoizstādi bijušās klostera ēkas logos un doties ceļojumā pa pilsētu, veicot muzeja sagatavotus uzdevumus, bet vakarā Balvos doties individuālā vai ģimenes pastaigā pa Lāča dārzu un ieklausīties Vecā ozola stāstos, Balvu autoru dziesmās un dzejā, izstāžu videoprojeksijās un vienkārši baudīt pavasari! Vairāk lasiet 10.lpp.

Iet bojā cilvēks

7.maijā pulksten 05.17 ugunsdzēsēji glābēji steidza uz izsaukumu

Rugāju novadā, kur ugunsgrēks bija izcēlies vienstāva dzīvojamā mājā. Notikuma vietā tika konstatēts, ka māja deg pilnā 80m² platībā un tai iebrucis jumts. Dzēšanas darbu laikā ugunsdzēsēji glābēji atrada vienu bojāgājušo. Pulksten 08.15 ugunsgrēks tika likvidēts.

Balto zeķīšu svētki Balvos

Ievērojot datu aizsardzības regulu un epidemioloģisko situāciju valstī, Ģimenes dienā - 15.maijā - no plkst. 10.00 līdz 15.00 ģimenes, kurās bērni dzimuši 2019. un 2020.gadā un bērni deklarēti Balvu novadā, aicināti saņemt Baltās zeķītes un piemiņas balvu Kultūras un atpūtas centra laukumā.

Nākamajā
vadugunī

● Par mani, draudziņ, nebēdā
Stāsts par bitenieku Aivaru
Zaikovski

● Cekulainas, bikšainas,
bārdainas...
Inkubē mazus čiepstuļus

Vārds žurnālistam

Irēna Tušinska

Godīgi sakot, vairs nespēju sagaidīt, kad beidzot beigsies šī priekšvēlēšanu skriešana, jo, kur vien skaties, visur norisinās vairāk vai mazāk slēpta politiskā aģitācija. It īpaši sociālajos tīklos, ko pārpludinājuši laimīgu ģimeņu un enerģisku, glītos tautas tērpos ģērbusos cilvēku attēli ar pareizajiem saukļiem. Tikai mums, žurnālistiem, jālaipo kā pa mīnu lauku, lai, nedod Dievs, politisko partiju neapmaksātā rakstā nepieminētu kādu vēlēšanu kandidātu, jo tad KNAB būs tiesīgs uzlikt sodu par slēpto reklāmu. Protams, šādi strādāt nav viegli, ņemot vērā, ka, šķiet, gandrīz visi sabiedrībā daudz maz pazīstami cilvēki ir iesaistījušies priekšvēlēšanu cīņā. Tas viss, protams, pieder pie politiskās spēles. Tikai nav saprotami šīs spēles nevienlīdzīgie noteikumi. Kāpēc tādos sociālajos tīklos kā "Facebook", kas šobrīd ir vispopulārākā informācijas ieguves platforma, drīkst aģitēt bez maksas? Vai nebūtu laiks piemērot kaut kādus aizliegumus arī šajā jomā? Lai gan tautai būtībā ir vienalga. Viņi vienkārši grib zināt, kuriem deputātu kandidātiem var uzticēties, kuri neaizmirsīs savus solījumus nākamajā dienā pēc vēlēšanām. Vai pie šādiem secinājumiem var nonākt, skatoties glīti iestudētās "Facebook" bildītes, vai varbūt tomēr lietderīgāk būtu izvērtēt kandidātu līdz šim paveiktos darbus? Spriediet paši, domājiet paši.

Latvijā

Mediķi atbilstošu finansējumu nozarei gaidīs līdz vasarai.

5. maijā pēc tikšanās ar Valsts prezidentu Egilu Levitu veselības aprūpes speciālistus apvienojošā Latvijas Ārstu biedrība, kā arī Latvijas Māsu asociācija un Latvijas Jauno ārstu asociācija izplatīja paziņojumu, ka veselības aprūpes speciālisti – gan māsas, gan ārsti – vēlas redzēt, ka valdībai rūp iedzīvotāju veselība un arī mediķu labklājība. Tas panākams, piešķirot atbilstošu finansējumu šai nozarei – gan algām, gan zālēm, gan diagnostikai. Mediķi gaidīs budžeta plānošanas procesu un, ja tajā vēlamais atbalsts netiks gūts, gatavi pieprasīt valdības demisiju, un, līdzīgi kā 2019. gadā, doties ielās.

Palielinās ģimenes valsts pabalstu. Ceturtdien Saeima galīgajā lasījumā pieņēma Labklājības ministrijas virzītās izmaiņas Valsts sociālo pabalstu likumā, kas nosaka ar 2022. gadu palielināt ģimenes valsts pabalstu. Palielinot valsts ģimenes pabalstu, par vienu bērnu līdz 20 gadu vecumam tiktu saņemti 25 eiro, par diviem bērniem līdz 20 gadu vecumam - 100 eiro jeb 50 eiro par katru, bet par trīs bērniem līdz 20 gadu vecumam - 225 eiro jeb 75 eiro par katru. Par katru nākamo bērnu ģimenē saņemtu pabalstu 100 eiro apmērā par katru bērnu. Pabalstu izmaksās par tiem bērniem, kas atrodas faktiskā ģimenes aprūpē.

Mirušo skaits Latvijā pieaudzis par 24,6%. Mirušo skaits Latvijā pirmajās 15 šī gada nedēļās pieaudzis par 24,6%, salīdzinot ar pagājušā gada attiecīgo periodu, liecina Centrālās statistikas pārvaldes dati. 2021. gada pirmajās 15 nedēļās, proti, no 4. janvāra līdz 18. aprīlim, Latvijā miruši kopumā 10 133 iedzīvotāji, kamēr pagājušā gada pirmajās 15 nedēļās Latvijā nomira 8134 iedzīvotāji. Pēc Slimību profilakses un kontroles centra publiskotajiem datiem, šogad pirmajās 15 nedēļās 1373 mirušajiem bija diagnosticēti Covid-19, tādējādi mirušo īpatsvars ar diagnosticētu Covid-19 šogad pirmajās 15 nedēļās veido kopumā 13,5%.

Pavasara stādu tirgus Rundāles pili. 15. maijā Rundāles pils franču dārzā norisināsies dārzkopju un dārzu mīļotāju ļoti gaidīts pasākums – "Pavasara stādu tirgus Rundāles pili". Tā būs iespēja meklēt un noskatīt jaunumus, atrast sen kārotus augus vai dārza dekoratīvos elementus, ar ko papildināt sava dārza stādījumus. Tirdziņā būs iespējams iegādāties ziemciešu un vasaras puķu stādus, košumkrūmus, ogulājus un augļu kokus, graudzāles, garšaugus un, protams, rožu stādus plašā sortimentā. Būs iespējams nopirkt arī bioloģiskos augu mēslošanas līdzekļus, skalu pinumus un pašdarinātus dārzkopju darbarīkus.

(Ziņas no www.lsm.lv un www.tvnet.lv)

Daugavpils atbalstam

Katra pašvaldība iesniegusi savus priekšlikumus

Ingrīda Zinkovska

Daugavpils vēlas kļūt par 2027. gada Eiropas kultūras galvaspilsētu un pieteikumam ir izveidojusi Latvijā lielāko sadarbības tīklu, nozīmīgajam titulam kandidējot kopā ar Rēzekni un visu Latgales reģionu.

Daugavpils Eiropas kultūras galvaspilsētas 2027 pieteikuma koncepcijai dots nosaukums "Lingua Franca: meklēt, radīt, runāt". Daugavpils vēlas kļūt par 2027. gada Eiropas kultūras galvaspilsētu, lai kopā ar Latgali radītu un arī visai Eiropai rādītu to, kā sabiedrībā ar viedokļu dažādību kultūra un māksla kļūst par pamatu kopīgai valodai jeb Lingua Franca. Daugavpils kā Eiropas kultūras galvaspilsēta aicina uz kopradīšanu un sadarbību visās valodās runājošos cilvēkus, lai dažādie vārdi un teikumi savītos šodienai nozīmīgos stāstos par ilgtspējīgu, kopīgu dzīvi. Daugavpils ar tās bagāto kultūrvēsturisko mantojumu, dinamisko attīstību un aktīvajām kopienām un ciešā sadarbībā ar Latgales reģionu ir apņēmības pilna iegūt titulu "Eiropas kultūras galvaspilsēta 2027". Pilsētas domes priekšsēdētāja vietnieks ir teicis, – "kā Eiropas galvaspilsētas titula kandidāti mēs radām starptautiskas nozīmes kultūras programmu Latgales reģionā. Tā veicinās laikmetīgu kultūras notikumu un produktu radīšanu un pieejamību, kultūras un radošo industriju nozarē strādājošo profesionālo izaugsmi, iedzīvotāju mūžizglītību kultūras jomā un pilsonisko aktivitāti". Vienojoties par kopīgu sadarbību Eiropas kultūras galvaspilsētas 2027 veidošanā, Latgales pašvaldības, tostarp arī Balvu, Bālgavas, Rugāju un Viļakas, parakstīja sadarbības memorandu. To parakstīja novadu pašvaldību vadītāji, bet sadarbības memoranda koordinatori novados ir kultūras darbinieki vai atbildīgie par šo jomu: Baltinavā – Inta Krakopa, Rugājos – Gunta Grigāne, Viļakā – Sandra Ločmele, bet Balvos – Iveta Tiltiņa, Balvu novada Izglītības, kultūras un sporta pārvaldes vadītājas vietniece kultūras un sporta jautājumos.

Kā Ziemeļlatgales novadi var palīdzēt Daugavpilij kļūt par Eiropas kultūras galvaspilsētu 2027? "Sākumā, tikšanās laikā

Foto - no personīgā arhīva

Atzīmējot memoranda parakstīšanu. Baltinavas novada pārstāvēja novada domes priekšsēdētājas vietniece Inese Siliņa, kura kopīgā fotokolāžā turēja burtu "E" vārdā "MES". Kopīgais teksts bija: "MES RUNOJAM LINGUA FRANCA. DAUGAVPILS 2027."

Zoomā, katrs novads izteica savus priekšlikumus, un mēs vienojamies, kuri tie pasākumi varētu būt, ar ko Ziemeļlatgale sevi pārstāvētu Eiropā. Kad šie priekšlikumi bija jāsūta, katram novadam bija jāpiedāvā savi pasākumi, jo memorandu parakstīja pašreizējie novadu vadītāji, – mēs sūtījām savus, Rugāji - savus, Baltinava - savus, Viļaka - savus," paskaidro I. Tiltiņa.

Vai Daugavpils kļūs par Eiropas kultūras galvaspilsētu 2027, būs zināms tikai vasaras vidū, kad, saliekot kopā idejas no visas Latgales, tiks sagatavots un nosūtīts vērtēšanas komisijai pirmais pieteikums. Pašreizējais Balvu novads Daugavpilij palīdzētu par tādu kļūt, piedāvājot un realizējot vairākus pasākumus. Tie būtu: kameru mūzikas festivāls, starptautiskais deju festivāls "Eima, eima" un Ziemeļlatgales ezeru simfonija, ko zina un pazīst kā pasākumu "Mūzika saulrietam", tikai plašākā spektrā - ar starptautisku mūziķu, izpildītāju un deju kolektīvu dalībnieku piedalīšanos.

Drīz sāksies skolēnu vasaras darbs

Iespēja apgūt jaunas prasmes dažādos darbos

Maruta Sprudzāne

Vasara nav aiz kalniem, un vecāko klašu skolēnus interesē iespēja pastrādāt kādu darbu, lai nopelnītu naudiņu. Šīs iespējas būs, šobrīd notiek darba devēju izvērtēšana, un audzēkņi pasākumam varēs sākt pieteikties elektroniski tuvāko dienu laikā. Aicinām sekot līdzi informācijai mājaslapā www.nva.gov.lv un sociālajos tīklos.

Saziņā ar NVA Balvu filiāli, laikraksts noskaidroja, ka Balvos pieteikumus skolēnu vasaras pasākumam iesnieguši 17 darba devēji, plānojot izveidot 104 darbavietas skolēniem. Tostarp ir četras pašvaldības, kuras plāno izveidot 76 darbavietas. Balvu filiāles vadītāja atklāj, ka šogad jaunie cilvēki savas prasmes un varēšanu varēs pārbaudīt dažādās profesijās: biroja administrātoru, pārvaldnieka tūrisma jomā, aukļa palīga, pavāra palīga, pārdevēja palīga, noliktavas pārziņa palīga, preču izvietotāja, lauksaimniecības palīgstrādnieka, sētnieka un palīgstrādnieka darbā.

Rugāju novada dome plāno nodroši-

nāt vasarā darbu 24 skolēniem, uzskatot, ka vecāko klašu audzēkņiem iesaistīta nodarbinātība vasaras brīvlaikā valsts līdzfinansētās darbavietās dod iespēju apgūt darba prasmes, iemaņas un pieredzi. Viņi plāno, ka jūnijā darbavietas būs 8 skolēniem - pa četrām abos pagastos, savukārt jūlijā ielānotas 10 vietas – Rugāju pagastā 6 un Lazdukalna pagastā 4. Varēs strādāt arī augustā, kad Rugāju pagastā būs 4, Lazdukalna pagastā 2 vietas.

Audzēkņu darba rokas noderēs teritorijas sakopšanā, puķu dobjū ravēšanā un laistīšanā, zāliena pļaušanā, arī dažādos krāsošanas darbos vai telpu uzkopšanā un logu mazgāšanā. Audzēkņu vecākiem der zināt, ka vienam no viņiem ir tiesības saglabāt nodokļa atvieglojumu par bērnu, kurš ir vecumā līdz 19 gadiem un mācās vispārējās, profesionālās, augstākās vai speciālās izglītības iestādē, ja skolēns strādā vasaras brīvlaikā. Par šo laiku (no 1. jūnija līdz 31. augustam) vecākam algas nodokļa grāmatiņā nav jāsvitro ieraksts par bērnu kā apgādājamo un atrašanās vecāka apgādībā netiek pārtraukta automatiski. Bez tam vecākam saglabājas atvieglojums par apgādībā esošu personu 200

eiro mēnesī, un bērnam vasaras darba laikā piemēro VID prognozēto neapliekamo minimumu mēnesī, izņemot gadījumu, ja bērns strādā pie mikrouzņēmumu nodokļa maksātāja.

Savukārt vecākiem, kuru bērni (līdz 19 gadiem) paralēli mācībām strādā mācību gada laikā, bērna atrašanās vecāka apgādībā tiek pārtraukta automatiski, tiklīdz audzēkņi uzsācis strādāt. Kad skolēns pārtraucis strādāt, vecākiem pašiem bērns jāatjauno apgādībā.

Ko varam sagaidīt no šī gada pašvaldību vēlēšanām?

Viedokļi

Vēlēšanās dodam mandātu rīkoties ar savu naudu

ANDREJS KINDZULIS, uzņēmējs Balvos

Personīgi es lemtu par vēlēšanu pārcelšanu uz nākamā gada rudenī. Pirmkārt, to darītu sakarā ar Covid-19 un kopējo epidemioloģisko situāciju valstī. Otrkārt, nākamgad rudenī ir Saeimas vēlēšanas. Līdz ar to, abām vēlēšanām notiekot vienlaikus, būtu gan lielāka iedzīvotāju aktivitāte, gan mazāki izdevumi par vēlēšanu organizēšanu. Iedzīvotāji taču ir tie, kuri ar savu nodokļos nomaksātu naudu to visu finansē! Vai pašreizējie deputāti par šādu lēmumu būtu priecīgi, ja varētu vēl vienu gadu pavadīt savos krēslos? Varbūt arī būtu, tomēr, vērtējot pašreizējo situāciju valstī, ir lietas, kas ir krietni svarīgākas, piemēram, cilvēku veselība. Turklāt tas, ka deputāti nostrādātu par vienu gadu vairāk, neko būtiski, neņemot vērā atsevišķas

niansas, nemainītu. Varbūt īslaicīgs labums būtu kādam, kurš šī gada laikā tiktu kādā labi atalgoātā amatā.

Vērojot politisko dzīvi no malas, labi redzams, ka daudz kas tiek darīts nepareizi. Cilvēki, kuri nav paši saviem spēkiem kaut ko izveidojuši un uz šī pamata pelnījuši naudu, nekad nespēs būt pietiekami efektīvi vadītāji. Piemēram, skolotājs var labi mācīt skolēniem angļu valodu, spēlēt klavieres vai diriģēt, bet ne vadīt finanšu iestādi. Nevelos nevienu aizvainot, bet šādi cilvēki redz tikai savas turpmākās nākotnes četrus gadus. Tādēļ katram Balvu novada iedzīvotājam, kurš dosies uz vēlēšanām, manuprāt, būtu rūpīgi jāizsver trīs lietas par to cilvēku, par kuru plānots atdot savu balsi. Pirmkārt, un kas pats galvenais, tā ir izglītība. Ja deputāta kandidātam ir divi vai pat vairāki maģistra grādi, ziniet, ka šādu izglītības līmeni tāpat vien nevar iegūt. Jo augstāks izglītības līmenis, jo vairāk tas liecina par zināmām cilvēka spējām, iemaņām un prasmēm. Nekad nevarēs darīt lielas lietas ar pamatskolas izglītību. Mans tēvs kādreiz teica: "Dzīvi var salīdzināt ar koku. Cilvēkam nav ļoti jāpiepūlas, lai aizķertos aiz zemākā zara, noplūktu augli un tajā pašā dienā to apēstu. Ir arī nākamais zars, bet ir pats augstākais zars. Lai aizsniegtos līdz tam, nepieciešams likt darboties arī smadzenēm. Pretējā gadījumā nāksies visu lasīt no apakšējā zara, līdz augstākajam tā arī nekad netiekot!" Otrkārt, svarīgas cilvēka morālās un vispārējās dzīves vērtības, piemēram, inteligence, lojalitāte, ambīcijas (labā nozīmē). Treškārt, cilvēka līdzšinējie padarītie darbi. Tomēr viss izriet no pirmās un svarīgākās minētās lietas – izglītības, jo bez tās cilvēks savu personību ar visām

labajām īpašībām nemaz nevar izveidot. Tāpat jāsaprot, ka, dodoties uz vēlēšanām, konkrētiem cilvēkiem tiek dota pilnvara izmantot iedzīvotāju nodokļos nomaksāto naudu, par kuru deputāts saņems atalgojumu, lieto mobilu telefonu un automašīnu. Ja esat tam gatavi, balsojiet par konkrētu cilvēku! Ja nē, pirms lēmuma pieņemšanas rūpīgi visu apdomājiet!

No jaunā novada vadītāja vēlētos sagaidīt, pirmkārt, galveno ceļu sakārtošanu – no Balviem, Kupravas (līdz Balvu pilsētas robežai), Rīgas, Viļakas, Baltinavas un Rēzeknes virzienos. Jā, tie ir valsts ceļi, bet to var izdarīt, ja ir spēcīgs novada vadītājs ar plašu kontaktu loku, tajā skaitā ar kontaktiem Rīgā. Otrkārt, jāsakārto skolu tīkls. Lai arī cik sāpīgs lēmums tas būtu, ir jāvadās no realitātes un jāslēdz tās skolas, kuru pastāvēšana nav pamatota. Pretējā gadījumā par to uzturēšanu jāmaksā katru dienu, atpakaļ nesaņemot vēlamu efektu. Treškārt, vajag optimizēt pašvaldību struktūras. Piemēram, nav nepieciešamas pagasta pārvaldes katrā pagastā. Var izveidot vienu šādu pārvaldi uz vairākiem pagastiem. Arī šeit ir runa par mūsu naudu, kuru var ietaupīt un novirzīt citu vajadzību risināšanai. Tamlīdzīgu problēmjuatājumu netrūkst.

Ja mēs paskatītos visu gadu solījumus, mums būtu bijis jābūt jau desmit veloceliņiem uz Kubuliem un desmit nosiltinātām daudzdzīvokļu mājām Balvos. Nekā no tā nav! Ja vēlētais ir devis mandātu deputātiem, viņiem pēc četriem gadiem ir jāatskaitās, – šo izdarījam, bet to nē, un kāpēc tas netika izdarīts. Tādēļ, ja kāds partijas līderis stāsta, ka tiks salaboti ceļi, jautājums, uz kāda pamata šādi tukši solījumi?

Ja skaidri un gaiši pateiktu, ka par konkrēto ceļu salabošanu panākta vienošanās ar satiksmes ministru valdības līmenī, tad viss saprotams, bet, ja šādas norunas nav, kāpēc iedzīvotāju acīs jāpūš migla? Ir jāsaprot, ka politiķiem ļoti svarīgs ir pēc iespējas lielāks kontaktu loks. Ja tā nav, tad arī paveikt neko lielu nav iespējams. Tāpat vien nekas nenotiek un nenotiks – pašiem jābrauc un jāaizstāv savas intereses! Neviens augstākajos varas gaitēnos tāpat vien neieplānos, ka jāsakārto ceļi Balvu apkārtnē. Kas attiecas uz jauniem spēkiem vēlēšanās, neredzu nevienu potenciālu vadītāju, kuram būtu pietiekama pieredze efektīvi vadīt novadu. Starp deputātu kandidātiem ir daži spēcīgi, zinoši cilvēki. Savukārt tāds, kuram piemīt visas īpašības, tajā skaitā tik ļoti nepieciešamie kontakti un spēja apvienot visus četrus mūspuses novadus, manuprāt, ir tikai viens. Par šo cilvēku arī atdošu savu balsi vēlēšanās.

Es startēju 2017. gada pašvaldību vēlēšanās. Rezultāts nebija pozitīvs, bet tā bija mana kļūda, jo to dariju, būdams novājināts. Proti, sabiedrībā jau zināms, ka pirms vairākiem gadiem pret mani tika uzsākta krimināllietā. Protams, šī lieta, kur figurē daži desmiti eiro un centi, ir vairāk nekā absurda. Jebkurā gadījumā, ņemot vērā, ka tā joprojām ir iztiesāšanas procesā, par dalību šajās vēlēšanās neesmu domājis. Likums to darīt ļauj, bet, esot šādā statusā, tas nav to vērts. Vai plānoju startēt vēlēšanās pēc četriem gadiem? Par to šobrīd nedomāju. Jebkurā gadījumā, neatkarīgi no tā, patik vēlēšanu process un viss ap to saistītais vai nē, doties uz vēlēšanām ir katra pilsoņa pienākums.

Kurš vairāk solīs un aģitēs, tam būs

GEORGIJS LOGINS, Viļakas pilsētas iedzīvotājs

Vēl tikai nepilns mēnesis, un pienāks kārtējās pašvaldību vēlēšanas. Kādas tās būs un kas nāks pie varas, rādis rezultāti, kad saskaitīs visas balsis. Bet šodien varu teikt, ka situācija Latvijā ir tāda pati kā visā Eiropā un pasaulē – visi politiķi cīnās par krēsliem. Nezinu, kāpēc. Jau pierasts, ka vēlēšanas nāk ar solījumiem, uzsaukumiem – katrs politiskais spēks kaut ko sola, bet, kad tiek pie varas, kaut kā viss aizmirstas. Kopējā situācija valstī ir drausmīga, jo cilvēki joprojām turpina aizbraukt. Darba uz vietas nav, ģimenes jāuztur, bērni jāaudzina

un jāskolo. Izskolos viņus, un ko šiem bērniem darīt tālāk? Kur dabūt darbavietas? Jābrauc uz kādu lielpilsētu vai ārzemēm. Un to viņi arī dara, līdz ar to lauki jau palikuši pavisam tukši. Paskatos uz savu Vecumu pagastu, kur kādreiz biju priekšnieks. Daudzi ciemi jau palikuši pavisam tukši. Bet pēc reformas īstenošanas pieļāuju, ka daudzi no tiem faktiski pazudis no zemes virsmas un kartes. Paliks tikai vēsturē.

Daudzi pēdējā laikā spriež par priekšvēlēšanu cīņām. Manuprāt, vairāk notiek partiju cīņās. Bet, kas attiecas uz vietējām vēlēšanām, laikam tomēr vajadzēja mainīt sistēmu. Pareizāk būtu balsot par cilvēku, konkrētu kandidatūru, nevis partiju, un vēlēšanu dienā veidot vienu sarakstu. Pēc tam tad ievēlētu deputāti varētu runāt un vienoties – bez kaut kādām koalīcijām un opozīcijām. Viņiem jāstrādā kopā, jo kandidātus ievēl, lai viņi darbotos cilvēku, nevis partijas labā. Grūti arī spriest, vai kārtējā novadu apvienošana sevi attaisnos. Manuprāt, vienalga, apvienot 100 nabagus vai desmit, cilvēkiem tāpat no tā labuma nebūs. Cita lieta, ja politiķi domās, kā saglabāt vai izveidot jaunas darbavietas, lai būtu, kur nopelnīt vismaz sev iztiku. Ņemsim par piemēru tos pašus pensionārus. Zinu ļoti daudz cilvēku, kuriem pensija ir no 100 līdz 120 eiro. Vai tad mūsdienās ar tādu var izdzīvot? Vecie cilvēki parasti slimo vairāk nekā jaunie. Pensionārs reizi mēnesī aiziet uz aptieku un tur atstāj 40-50 eiro, kas ir puse no viņa pensijas. Ar ko dzīvot tālāk? Un kā ar tiem, kuri dzīvo pilsētā? Viņiem taču jāmaksā gan par elektrību, gan komunālajiem maksājumiem, arī par telefonu un televizoru. Kas paliek? Būtu cerība uz

bērniem, taču ne visiem viņi ir uzņēmēji un bagātnieki. Arī bērniem savu bēdu gana.

Kam būtu jāpievērš uzmanība jaunajā novadā? Grūti teikt, tagad daudz kas būtu vajadzīgs. Vispirms, kā jau iepriekš minēju, droši vien jārada jaunas darbavietas. Taču, ja pašvaldībai nebūs līdzekļu, no kā tās radīs? Partiju programmās, protams, par to sola parūpēties visi politiskie spēki. Solīja arī mūsu valstsvīri – tagadējā komanda, kad gāja pie varas. Kur tas viss palika? Pazuda. Viņi savā starpā vairs neprot sarunāties un dabūt kopsaucēju. Bet tas ir pats svarīgākais, lai notiktu konstruktīvs darbs. Diemžēl šobrīd katrs skatās savā kabatā un velk deķi uz savu pusi. It kā vēlēšanas notika, bet vai mēs vēlējam par tiem deputātiem, kuri tika ievēlēti? Nē, tur

partijas savas intereses pārstāvēja un salika savus ieliektenus.

Arī par šīm pašvaldību vēlēšanām prognozes dzirdam dažādas. Prognozēt mēs varam visu ko, bet notiks tā, kā notiks, un jāskatās būs galarezultāts – kurš politiķis ar savu komandu savāks visvairāk balsu. Kurš vairāk solīs, kurš labāk aģitēs, tas varbūt arī tiks, jo tautu tagad var samulsināt bez problēmām – to redzam katrās vēlēšanās. Kur ar piecīti, kur ar desmitnieku, kur ar pudelīti, bet citam pietiek arī ar banāniem (to visi atceras no seniem laikiem). Tauta tagad gatava uz visu, bet netic neviename. Es, protams, izvēli jau esmu izdarījis, bet, kā būs tālāk, – dzīvosim, redzēsim.

Viedokļus uzklusēja A.Ločmelis un S.Karavoičika

Aptaujas rezultāti "Vaduguns" mājas lapā www.vaduguns.lv

ir cerības uz jauniem spēkiem

Balsis: 5 19.2%

tie paši vēži, tikai citā kultūrē

Balsis: 7 26.9%

solījumi ir un paliek solījumi

Balsis: 11 42.3%

būs strauja izaugsme

Balsis: 2 7.7%

neko nevajag mainīt

Balsis: 1 3.8%

Dabas lietas kaimiņos - Litenē

Ornitologs, kurš sietiem nes gaismu sabiedrībā

Latvijas Ornitoloģijas biedrība (LOB) organizē vietējo biedrību vakarus, pārrunājot kādu aktuālu, interesantu tēmu. Pasākumā biedrības pārstāvji arī iepazīstina ar sevi un savām grupām, to darbību, līdz ar to radot par sevi interesi un aicinājumu pievienoties. **Aprīļa beigās sevi prezentēja Ziemeļvidzemes putnu pētniecības biedrība vai Litenes grupa, ko vada ornitologs un zemessargs ELVIJS KANTĀNS, - kolorīta personība un cilvēks, kurš "sietiem nes gaismu skolās, sabiedrībā", kā viņu raksturo kolēģi.**

Kaut ko par putniem iemācīt

Litenes biedrība dibināta 2009.gadā un ir viena no vecākajām Latvijā. Kas tik šajos gados nav darīts! Ierīkoti putnu uzskaites parauglaukumi, organizētas nometnes un semināri, pārgājieni, putnu būrišu izgatavošanas darbnīcas, tikšanās, izveidota *WhatsApp* grupa un biedrības mājaslapa, par tradīciju kļuvis pasākums gada nogalē "Pēdējais bridēns", kas noticis 8 reizes, un šajā laikā novērotas 36 putnu sugas. Pasākumi galvenokārt notikuši Litenē, kā arī biedrības vadītājam apmeklējot skolas un citas iestādes, piemēram, bibliotēkas. Biedrības organizētās nometnes, kas pirms pandēmijas notika vairākas reizes gadā, ir bezmaksas, un parasti tās notiek četrās vietās - pie Lazdoga, Kaļņa, Lubāna ezeriem un Sitas - Pededzes palienē. Kā joko Elvijs, vecākiem šīs nometnes dod iespēju uz 2-3 dienām tikt vaļā no saviem bērniem: "Turklāt vecākiem piedāvāju par atsevišķu samaksu, ka es viņu bērnus pabiedēšu naktī. Nometnē var piedalīties bērni no jebkura vecuma, ja ir ar mieru gulēt teltī, naktī neraudāt un nesaukt mammu. Bērnus necenšos nodrošināt ar trim maltītēm, katrs ēd, kas viņam ir, bet iemācīt kaut ko par putniem gan."

Visvairāk cilvēki, tostarp arī bērni, vēlas zināt par ornitologa profesiju, par stārkjiem, ko ar tiem darīt vai nedarīt, un citus populārus jautājumus. Savukārt jaunsargiem Elvijs skaidro, kādi ir medijamie putni, kas ļaus izdzīvot apstākļos, kad pietrūks pārtikas, vai kādiem putniem jāpievērš uzmanība, piemēram, silis, ieraugot cilvēku, sāk brēkt. Veicot putnu uzskaites, uz katru no tām ornitologs mēģina paaicināt līdz 1-2 cilvēkus, lai paskatās, paklausās, pamācās putnus. Notiek

sadarbība ar citām LOB grupām, jo bez tā nevar iztikt. Jau 2018.-2019.gadā aizsāks putnu novērošanas pasākums tornī "Kārtenes skatu torņa izaicinājums", kas pērn nenotika vīrusa dēļ, bet šogad plānots 15.-16.maijā, - ne nu gluži sacensības, bet ar mērķi atzīmēt pēc iespējas vairāk putnu sugu, lai izgatavotu un novietotu pie torņa informācijas stendu.

Gādā par "Zaļā ceļa" velotūristiem

Arī Litene ir tā vieta, kur bijušais dzelzceļš pārtop par "Zaļo ceļu", orientētu uz tūristiem - velobraucējiem un kājāmgājējiem. E.Kantāns domā par savu pieniesumu, ko var dot tūristiem šajā Litenes posmā. Un tas noteikti saistīts ar putniem Latvijā, ar LOB vietējās grupas darbu. Elvijs stāsta: "Tur esmu palielinājis dambriežu aploku līdz ceļa malai, lai cilvēki, kuri brauks vai ies pa šo ceļu, var apstāties un apskatīties, kā ganās dambrieži. Ir iesākti grāvja tīrīšanas darbi, lai apmēram 50 metru garumā varētu izvietot dažādus informatīvos stendus. Pirmais, ko ceru uzstādīt jau līdz 1.jūnijam, būs putnu būru maketu stends, kur būs izstādīti iespējamie putnu būri dabīgā lielumā, kādus Latvijā izgatavo putniem. Plānots uzstādīt planšetes par dzeņveidīgajiem, pūčveidīgajiem putniem, par to, kā saimniekot dabai draudzīgi. Zaļā ceļa tuvumā plānots uzlikt LOB spēles, - bezdelīgas un baltā stārķa migrācijas spēli, lai, ejot garām, ceļotāji to var uzsūpēt. Ceļa tuvumā man novietota videonovērošanas kamera, tāni var redzēt, ka cilvēki pārvietojas pa ceļu, - gan iet, gan brauc."

Netālu no "Zaļā ceļa" atrodas Kauguru ezers. Ap to Elvijs plāno izveidot izglītojošo dabas taku, jo te atrasti arī četri aizsargājami biotopi. Ezers ir privātpašums un pieder pieciem īpašniekiem, tostarp arī Elvijam. "Viņi ar mieru pat palīdzēt man izgatavot stendus, bet nav ar mieru, ka ceļotāji te staigātu katrs *uz savu galvu*. Īpašnieki piekrist, ka ceļotāji pieteiksies pie manis un es viņus izvedīšu pa šo taku," uzsver ornitologs. Takas ceļā atrodas arī somugru akmens krāvums. Elvijs jau

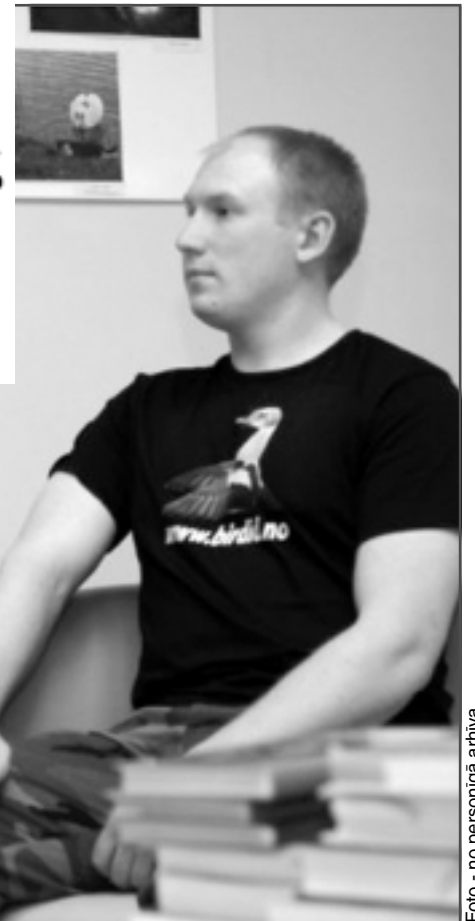

Foto - no personīgā arhīva

Labs sadarbības partneris. Ziemeļvidzemes putnu pētniecības biedrības jeb Litenes grupas vadītājs Elvijs Kantāns labprāt sadarbojas ar Gulbenes, Balvu un Alūksnes reģionālajām avīzēm.

uzrunājis kādu vēsturnieku, kurš ik pa laikam ciemojas Litenē, lai viņš par to pastāsta sīkāk. Kad tas būs izdarīts, arī šis objekts tiks iekļauts izglītojošās dabas takas objektu sarakstā.

Ja esi ieinteresēts

Latvijas ligzdojošo putnu monitorings

Latvijas Ligzdojošo putnu monitorings uzsākts 2005.gadā ar mērķi iegūt informāciju par Latvijā ligzdojošo putnu populācijas lielumiem un to izmaiņām. Monitoringa programmā ik gadu tiek organizētas ligzdojošo putnu uzskaites pastāvīgos maršrutos un veikta putnu uzskaitēs iegūto datu apstrāde un analīze.

Programmā ievāktos datus izmanto arī putnu populāciju izmaiņu novērtējumam Eiropas mērogā, piedaloties Eiropas parasto putnu monitoringā.

Latvijas ligzdojošo putnu atlanta uzskaišu laukumi ir izveidoti pa visu Latvijas teritoriju. Viens no uzskaišu laukumiem/maršrutiem atrodas Balvu novada Kubulu pagastā. Šajā monitoringa parauglaukumā jau 8 gadus notiek putnu uzskaites, ko veic ornitologs Elvijs Kantāns. Šajā parauglaukumā uzskaites notiek četras reizes gadā (no 20.marta līdz 15.jūnijam). Uzskaites sākas agri no rīta, līdz ar saullēktu, un turpinās pirmās 4-5 stundas. Svarīgi uzskaites veikt pirmajās piecās stundās pēc saullēkta, jo šajā laikā putni ir visaktīvākie, un līdz ar to uzskaišu maršrutā var uzskaitīt tuvu maksimumam visas putnu sugas un to skaitu. Uzskaitēs katrs putns tiek atzīmēts speciālās kartēs, kā arī noteikta suga un ligzdošanas ticamākā pakāpe. Vienas uzskaites laikā ar kājām jānoiet 6 km.

Šis monitoringa uzskaites neparāda putnu samazināšanās vai palielināšanās cēloni, bet gan to, ka suga samazinās vai palielinās skaita ziņā. Lai noteiktu cēloni, ir jāveic speciāls monitorings, kas balstās uz iespējamo cēloņu ietekmi uz putnu populāciju.

Ikvienam interesentam ir iespēja pievienoties kādā uzskaitē un iepazīt putnu daudzveidību gan pēc izskata, gan balss, kā

Foto - no personīgā arhīva

Peļu klijāna ligzda. Atrasta Kubulu pagastā, putnu uzskaišu laukumā.

arī uzzināt citu informāciju par Latvijas ligzdojošajiem putniem.

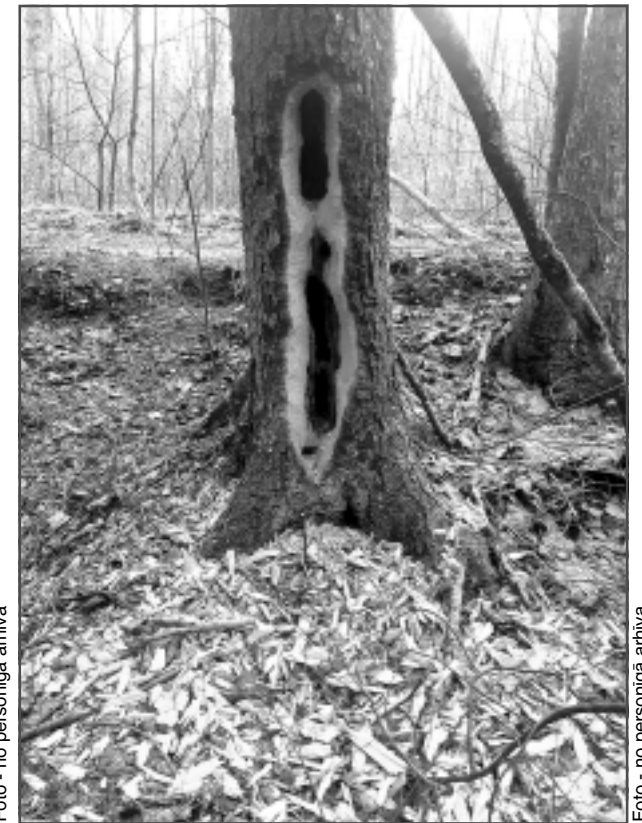

Foto - no personīgā arhīva

Melnās dzilnas darbs. Cik daudz pūļu putnam jāpieliek, lai izkalta tādu daudzumu koka?!

Visas plānotās aktivitātes var apskatīt www.litenesputni.lv.

Lappusi sagatavoja I.Zinkovska

Brīvdienu idejas Alūksnē

Patiešām pārsteidz un priecē

Maruta Sprudzāne

Jaunā tūrisma sezona ir sākusies. Lai arī pavasaris niķojas, vīruss neatkāpjas un ierobežojumi tupinās, nav labāka varianta, kā doties ārā, izstaigāties, apskatīties, izmēģināt un uzzināt ko jaunu. Mūspuses novadu iedzīvotāji brīvdienās mēdz doties uz tuvējo kaimiņpilsētu Alūksni un ne velti jautā, vai šosezon tūrisma jomā tur ir kādi jaunumi? “Vaduguns” to noskaidroja, tiekoties ar Alūksnes tūrisma informācijas centra vadītāju IVETU VEĻĶERI un centra vadītājas vietnieci DACI BUMBIERI-AUGULI.

Dabai slikta laika nav

Alūksni vietējie piesauc ar lepnumu, apzinoties, lai kāds arī nebūtu gadalaiks vai laika apstākļi, vienmēr var atrast idejas un izvēlēties, kurp doties. Kaut vai uz muižas parku, kas ar katru gadu papildinās ar restaurētiem apskates objektiem. Alūksnieši lepojas ar parka mazajām arhitektūras formām, ko saglabā, restaurē un prot izcelt to krāšņumu. Var uzkāpt skatu tornī un paskatīties uz pilsētu no augšas, apbrīnojot ainavas, ko iekrāso daba, var pastaigāt pa muzicējošo tiltu, bet drīzumā ezera maršrutu atsāks arī kuģītis un plosts. Tiklīdz klūs siltāks, iespēju robežās būs arī kultūras dzīves norises.

Jaunumi patiešām ir, un, iespējams, daudzi par tiem vēl nav dzirdējuši. Pāri ezeram, savienojot Pilssalu ar Tempļa kalnu, uzstādīts trošu ceļš “ZZZIPP”, ko raksturo kā garāko nobraucieni pūrējiem Latvijā. Tas varētu patikt aktīviem atpūtas cienītājiem, lai gan vienīgais ierobežojums ir svara kategorija - braucējam jābūt vismaz 30 un ne vairāk kā 100 kilogramus smagam. Zināms jaunums ir arī uzņēmēja sarūpētie dažnedažādie braucamrīki, kā skūteri, velosipēdi, velokarietes, elektrovelosipēdi, ko piedāvā nomāt, lai ātrāk un interesantāk varētu pārvietoties pa pilsētu vai Alūksnes apkārtni, apskatot dabas objektus vai dodoties garākos izbraucienos pa kādu velomaršrutu. “Mūsu pilsēta nebūt vairs nav maza, un, lai nokļūtu uz kādu apskates objektu, ģimenei ar bērniem aizraujošāk pārvietoties ar kādu braucamrīku. Prakse liecina, ka cilvēkiem tas patiešām ļoti patīk,” stāsta Iveta. Vēl viens jaunums, ka pie Bāniša stacijas kvartālā atvērās burgernīca “Tvaiks x Ogle”. Ir iespēja ceļot ar *bānīti*, iepazīstot multimedialo ekspozīciju, vienlaikus izbaudot arī dažādu garšu buketi, piemēram, taizemiešu, grieķu, franču, kas saservētas burgeri. Īpašais piedāvājums ir “Malēnietis” ar latviešiem tik iecienīto rupjmaizi, skābiem kāpostiem, brūkleņu ievārijumu un kartupeļu pankūku. Tiklīdz varēs vērt durvis, tas viss atkal darbosies. “Ļoti lepojamies ar Alūksnes Bāniša stacijas ekspozīciju, jo te nāk daudz apmeklētāju, objekts ir novērtēts un godināts arī starptautiskā mērogā. Tā durvis atkal vērsies, un sezona atsāksies,” vēstīja Dace.

Kā īpašu tūrisma sezonas aktivitāti darbinieces min “Veclaiceni”. Turp doties patīks dabas un atpūtas cienītājiem, lai atrastu atpūtas un izziņas pieturas punktus – Dabas mājas pie pieciem gleznainiem ezeriem, kur katra stāsta par citu tematu – ūdeņiem, zivīm, meža zvēriem vai putniem un dabu. Iespēja izbaudīt kalnaino Veclaicenes ainavu, mērojot stāvo kāpumu Drusku pilsalnā vai izbaudot ainavas no sešiem skatu torniņiem, kur trīs ietver arī pierobežu Igaunijā. Savus maršrūtus var atrast garšu un sajūtu meklētāji, ar draugiem vai ģimeni patīks izstaigāt kādu no piecām dabas takām. Nav aizmirsti arī velotūristi, jo Veclaicene ir piemērota arī šādai apceļošanai, mērojot kādu vidējās grūtības velomaršrutu vai arī priekšroku dodot 40 kilometru braucienam, kas prasīs vairāk izturības.

Dace uzsver, ka Veclaicene ieguvusi interesantu nomināciju kā Eiropas izcilākais tūrisma galamērķis nominācijā “Veselības un labjūtes tūrisms”, jo kāpšana torņos, staigāšana ar kājām, braukšana ar velosipēdu, nakšņošana viesmīlīgajos viesu namiņos un svaigais gaiss labvēlīgi ietekmē cilvēka pašsajūtu, trenē muskuļus un priecē sirdi. Līdz ar to viņš jūtas atjaunots un spēcīgāks.

Var uzskaitīt vēl citas labas lietas. Alūksne un arī tās apkaime lepojas ar interesantām naktsmājām. Pamanāma noteikti ir dizaina viesnīca, kas pilsētā atjaunota vēsturiskajā dzelzceļa viesnīcas ēkā. Bet vietējie lepojas arī ar savdabīgajām laivu māju viesnīcām, kam piemīt eksotisks šarms. Tad brīvdienas var pavadīt pie ezera un nakšņot ūdens tuvumā. Lepnums ir arī izgaismotie objekti, kas pilsētu dara pievilcīgu tumšajās

Būs romantiski. Tūrisma sezonas jaunums Alūksnē ir šis vilcieniņš “Severins”, ar kura palīdzību būs pieejamas tematiskas ekskursijas pa pilsētu. Vilcieniņš aizvedīs uz apskates objektiem, par kuriem stāstīs audiogids.

Tūrisma centra darbinieces. Dace un Iveta priecējas uzņemt ikvienu ciemiņu, palīdzot izvēlēties piemērotu maršrutu brīvā laika pavadīšanai vai arī pastāstot par pilsētas jaunākajām aktivitātēm.

stundās, aicinot doties vakara pastaigā. Alūksne patiešām pārsteidz un priecē!

Plānveidīgs komandas darbs

Tūrisms Alūksnē ir nozare, ko plāno un attīsta gadu no gada. Tā ir viena no novada tautsaimniecībai nozīmīgākajām nozarēm, ko patur redzeslokā, raksta projektus un piesaista finansējumu. Augstu vērtējama ir sadarbības prasme ar uzņēmējiem. Iveta Veļķere uzsver: “Viss, kas pilsētā mums radīts, nav tikai tūristiem. Tā reizē ir pilsētvides sakārtošana, tas ir mūsu pašu lepnums. Taču nekas nerodas pēkšņi un tāpat vien. Pilsētas attīstība notiek mērķtiecīgi, soli pa solim, zinot, ko gribam sasniegt vairākus gadus uz priekšu. Piemēram, ekskursiju vilcieniņš bija iekļauts jau pirms gadiem četriem, un beidzot šogad tas mums ir!”

Tūrisma informācijas centra loma ir sadarboties ar iedzīvotājiem, uzņemt ciemiņus un stāstīt par visu jauno un interesanto, kas notiek. Taču centra darbinieki iesaistās arī pilsētas stratēģiskajā plānošanā, izsaka savu viedokli un redzējumu, sadarbojas ar uzņēmējiem. “Mums ir ļoti laba sadarbība, un tas ir liels komandas darbs, kur tūrisma informācijas centrs ir viens no šīs komandas spēlētājiem,” teica Iveta. Neatsverami palīgi informācijas izplatībā, veidojot saikni ar cilvēkiem, ar tuvākiem vai tālākiem viesiem, ir gidī. Arī viņiem šis ir uzņēmējdarbības veids, kuri savu darbu, kā atzina tūrisma centra darbinieces, dara kolorīti, ne velti sezonas laikā gidiem ir ļoti daudz darba.

Speciāli makšķerēšanai. Šādas izskatās pie ezera ierīkotās makšķerēšanas vietas. Izvēlētais košais dizains sniedz baudījumu gan vietējiem iedzīvotājiem, gan pilsētas ciemiņiem, kuri apmeklē Tempļa kalnu gar ezera pusi. Tur ir vieta, kur novietot makšķeres, apsēsties, kā arī nomērit izvilkās zivs garumu.

Mazliet ekstremāli. Asāku izjūtu cienītājiem patīks izmēģināt gaisa trošu ceļu pāri ezeram.

Foto - M. Sprudzāne

Foto - M. Sprudzāne

Foto - M. Sprudzāne

Foto - no personīgā arhīva

Atgriežas dzimtenē

Mājas ir mājas

Irēna Tušinska

Septiņus gadus nodzīvojuši Lielbritānijā, kur viņai bija darbs, kas patika, kur satika dzīvesdraugu Mihalu un dzemdēja meitiņu Sofiju, pirms deviņiem mēnešiem KRISTĪNE TŪMIŅA tomēr atgriezās mājās, Latvijā. Joprojām prātojot, vai izdarījusi pareizo izvēli, viņa cer, ka viss izdosies, jo mājas taču ir mājas. Lai dzīvotu dzimtenē, Kristīne gatava ziedot daudz ko, tostarp pārtikušās valsts finansiālo un morālo atbalstu pandēmijas laikā.

Sāka ar ciemošanos pie māsas

Tāpat kā daudzi jaunieši, drīz vien pēc Latvijas iestāšanās Eiropas Savienībā rugājiete Kristīne Tūmiņa vēlējas izmēģināt ārzemju dzīves labumus. Absolvējusi pamatskolu, viņa devās apciemot māsu Īrijā, bet aizkavējās tur uz diviem gadiem. Pastrādājusi ārvalstīs, Kristīne atgriezās, lai vakara maiņu vidusskolā iegūtu vidējo izglītību. Kad vidusskolas diploms bija kabatā, Kristīne sāka strādāt restorānā "Gan Bei" Rīgā un palīdzēja vecākiem lauku saimniecībā. Pēc kāda laika lielā darba slodze piespieda jauno sievieti rīkoties spontāni – vienas dienas laikā sakravājusi ceļasomu, Kristīne devās uz Angliju nezinot, vai būs, kur dzīvot un strādāt. Nokļuvusi Noktonā, Linkonširas grāfistē, latvieti sāka strādāt ziedu fabrikā, kur viņas pienākumos ietilpa puķu stādīšana, griešana un citi līdzīgi darbi. Gada laikā, ko tur pavadīja, latvietes rokām cauri gājušas neskaitāmas smaržīgas lilijas, košas tulpes, pavasara vēstneses narcises un hiacintes, pat milzīgas saulespuķes un krāsainas gladiolas. Lai gan šķiet, ka strādāt ziedu siltumnīcās, burvīgas smaržas ieskaitot, ir lieliski, tas nemaz nebija viegli. Sevišķi grūta bija nogrieztu puķu kalnu iznešana no siltumnīcas un sakraušana kastēs. Kristīne stāsta, ka darba dienas garums bija atkarīgs no puķu plaukšanas intensitātes, bet, nonākot Portugāles ziedu laukos, kur viņu nosūtīja Anglijas firma, darba dienas sākās ar pirmajiem saules stariem un turpinājās arī dienas svelmē.

Pēc diviem mēnešiem atgriezusies Anglijā, Kristīne uzzināja, ka uzņēmums, kur strādāja, ir likvidēts. Rugājietei paveicās atrast darbu turpat netālu - čipšu ražošanas fabrikā, kur viņa nostrādāja gandrīz sešus gadus, līdz pat pagājušā gada augustam. Kristīne apgalvo, ka ar prieku arī turpmāk paliktu stabilajā un labi apmaksātajā darbā, tādēļ lēmums atgriezties Latvijā nenāca viegli. Taču vecākiem bija nepieciešama palīdzība. Kristīne skaidro: "Man ir divas māsas, kuras arī dzīvo ārzemēs. Vidējā, Lolita, jau ļoti sen dzīvo Īrijā. Viņa tur ir apprecējusies, iesakņojusies un atpakaļ netaisās. Arī vecākā māsa Evita pirms vairākiem gadiem ar visiem bērniem aizbrauca uz Angliju. Izrādījās, esmu vienīgā, kura ir ar mieru atgriezties. Taču vecākā māsa ar laiku, kad nopelnīs mājas remontam, arī plāno braukt uz Latviju."

Viens sāpīgs pirmā aprīļa joks

Atstāt mītnes zemi Lielbritāniju, kur nodzīvoti daudzi gadi, neizdevās tik viegli, kā sākumā plānots. Lēmums doties mājās atbalstīt vecākus nobrieda jau pagājušajā pavasarī. Tomēr izrādījās, ka liktenim un pandēmijai ir citi plāni. "Tas bija īsts 1. aprīļa joks, jo tieši tajā dienā aizslēdza robežas, un mēs nekur netikām, kaut bijām jau uzteikuši dzīvokli un darbu," ar rūgtuma pieskaņu balsi smeļ Kristīne, piebilstot, ka, paldies Dievam, dzīvokļa saimnieki un arī darba devēji bija saprotoši un ļāva palikt līdz augustam, kad beidzot izdevās aizbraukt.

Aizvadītajā vasarā, pārcēlušies uz Latviju, Kristīne un Mihals nopirka dzīvokli Balvos. Kamēr Mihals, lai uzturētu ģimeni, pandēmijas laikā turpina piepelnīties Anglijā, Kristīne pārsvarā uzturas vecāku mājā, kas palikusi vienīgā Rugāju novada Leitānu ciemā. Tā kā mammai pēc smagas autoavārijas saglabājušās veselības problēmas, meitas atspaidis palielajā lauku saimniecībā vecākiem ir ļoti svarīgs. Tāpat arī morālais atbalsts un drošības sajūta, ko sniedz viņas klātbūtne.

Izrādās, pandēmija izjaukusi arī Kristīnes un Mihala precību plānus, jo dokumenti laulības reģistrācijai jau bija iesniegti. Ar topošo vīru, pēc tautības poli, Kristīne iepazinās drīz vien pēc ierašanās Anglijā un šobrīd abi audzina kopīgu meitu. Sofija, kura jūnijā svinēs trešo dzimšanas dienu, ir Lielbritānijas pilsone. Viņas māmiņa lepojas, ka meita jau tagad brīvi runā četrās valodās – angļu, latviešu, krievu un poļu.

Ar vecākiem Juri un Ilgu Tūmiņiem brālēna kāzās. Tieši vecāki bija tie, kuri pierunāja Kristīni atgriezties. Taču arī Kristīne pati apgalvo, - lai cik labi būtu ārzemēs, visu laiku gribējās mājās. Mamma un tētis ļoti priecājas, ka meita un mazmeita beidzot ir Rugājos. "Kad uz kādu dienu aizbraucam uz Balviem, vecāki drīz jau zvana: "Kad tad brauksiet atpakaļ?," smeļ gādīgā meita.

Vecāku rosināto lēmumu pārcelties uz Latviju atbalstīja arī Kristīnes vīrs, kuram šeit ļoti patīk. "Mihals te ciemojies daudzas reizes un ir sajūsmā par Latviju," stāsta rugājiete. Kristīne priecājas, ka pretimnākšanu izrādīja arī Rugāju bērnudārza kolektīvs, kurš labprāt uzņēma viņas mazo meitiņu Sofiju.

Pēc tik daudziem ārzemēs pavadītiem gadiem Kristīnei un Mihalam dzīve Latvijā jāsāk gandrīz no nulles. "Plāni ir lieli. Galvenais, lai pietiek izturības," teic apņēmīgā rugājiete. Lai gan ideju ir daudz, kuras no tām realizēs, jaunā ģimene vēl nav izlēmusi. Varbūt jaunais bizness būs saistīts ar lauksaimniecību, iespējams, ar kaut ko citu, sadarbojoties ar Poliju, vai arī ziedu audzēšanu, jo tad varētu izmantot ārzemēs iegūto pieredzi. Laiks un pandēmijas izplatība rādīs, ko un kā darīt. Taču vienu no iecerēm Kristīne jau sākusi īstenot – nesen uzrakstīts projekts pašvaldības konkursam, ar kura palīdzību viņa cer uzsākt skaistumkopšanas pakalpojumu sniegšanu: "Vēlme darboties šajā jomā radās jau Anglijā. Biju pieteikusies kursiem, taču, sākoties pandēmijai, visu skaistumkopšanu aizvēra."

Neviens neatnāks un rokās neieliks

Pagaidām Kristīne kopā ar meitiņu izbauda Latvijas dabas krāšņumu, svaigo gaisu un veselīgo ēdienu. Lai gan lielas grūtības iejusties jaunajā dzīvē neizjūt, reizēm viņa mazliet ilgojas pēc Anglijas, kur iegūti daudzi labi draugi: "Ja katrs zvana un sauc atpakaļ, reizēm uznāk tādas kā skumjas un gribas atgriezties. Taču daudz svaiga lauku gaisa palīdz pārvarēt šīs krīzes. Arī bērnam šeit ir labāk. Meitai Latvijā ļoti patīk. Reizēm šķiet, ka viņa vairs neatceras, kāda bija dzīve ārzemēs."

Kristīne uzskata, ka katrai no abām valstīm ir savas priekšrocības: "Salīdzinot ar Latviju, Lielbritānijā ir ļoti labs sociālais atbalsts. Tie ir gan pabalsti bērniem, gan finansiālais un pat morālais atbalsts Covid pandēmijas laikā. Turpretim Latvija ir mājās. Arī darbu te var atrast, traucē tikai mazais atalgojums."

Pagaidām Kristīne ir cerību pilna, kaut gan mazliet noraižējusies, - kas notiks, Anglijā saņemtajai naudai beidzoties: "Tad redzēsim, kā būs. Galvenais, lai pietiek spara. No valsts neko daudz neceru saņemt. Zinu, ka neviens neatnāks un rokās neieliks, ja pašam nebūs ideju un vēlēšanās strādāt."

Tanī pašā laikā rugājiete nenoliedz, ka ārvalstis ir lieliska vieta jaunas pieredzes gušanai. Jauniešiem, kuri pēc skolas ielānojuši padzīvot ārzemēs, Kristīne iesaka: "Brauciet un pamēģiniet!" Viņa uzskata, ka daudz ko guvusi šajos septiņos gados. Tā ir apgūtā svešvaloda, nopelnītie naudas līdzekļi, nostiprinātais gribasspēks un pārliecība, kas ļaus uzsākt savu biznesu dzimtenē. "Pēc personīgās pieredzes saku – brauciet! Neviens jau jūs tur nepiesies. Aizbrauksiet un sapratīsiet – tas ir vai nav domāts jums. Vienīgi neesmu pārliecināta, vai ieteiktu to darīt Covid pandēmijas laikā."

Pirmais darbs. Ierodoties Lielbritānijā, Kristīne sāka strādāt siltumnīcā, kur audzēja ziedus. Iespējams, tur gūtā pieredze noderēs, dzīvojot Latvijā. Esot ārzemēs, Kristīnei visu laiku gribējās mājās: "Dzimtene ir dzimtene. Visu atdošu par to."

Izcīnot 1.vietu sieviešu konkurencē dubļu rallijā Rugājos. Kristīnes vaļasprieki nav raksturīgi daļajam dzimumam. Viens no tiem ir medības, kurās pirms desmit gadiem iesaistījās, pateicoties tēvam. Kopā ar kolektīvu "Mieriņi" Kristīne piedalījusies ne vienās vien medībās, taču pati šaut dzīvniekus nevar sadūšoties: "Man tomēr viņu ir žēl. Labāk eju dzinējos. Ja pati neesmu nošāvusi, tad beigtu dzīvnieku uzveru bez emocijām. Galu galā mednieki zvērus nemedī hobijs pēc." Kristīne savulaik aizrāvās arī ar autosportu: "2008.gadā braucu rallijā kopā ar Jāni Auziņu."

Foto - no personīgā arhīva

Foto - no personīgā arhīva

Foto - no personīgā arhīva

Izvēlas zobārsta profesiju

Dot cilvēkiem skaistu smaidu!

Zinaida Logina

Māsa LAURA SPRUDŽĀNE un LAUMA ŠAMKINA pēc Balvu Valsts ģimnāzijas absolvēšanas devās uz Rīgas Stradiņa universitāti, lai studētu zobārstniecību. Laura jau ir ārste, bet Lauma zobārsta profesijas zinības apguvusi 4.kursā.

Uz darbu - ar prieku un atbildību

LAURA SPRUDŽĀNE, kura šobrīd jau strādā par zobārsti, neslēpj, ka bērnībā no šī ārsta apmeklējuma ļoti baidījies. "Vēl tagad atceros, kā mamma mūs ar māsu veda pie zobārsta. Kas notika? Es vienkārši aizbēgu...", smeja Laura. Jā, viņa apzinājusies, ka zobi ir jālabo, bet, ieejot zobārsta kabinetā, pārņēmušas bailes.

Pirmo impulsu dod ārsts Balvos

Taču vēlākos gados kāda Balvos labi zināma zobārsta apmeklējums Laurai iedvesis uzticību un devis pirmo impulsu, liekot uzdot sev jautājumu, - varbūt mācīties un kļūt par zobārsti? Sēkla bija iekritusi auglīgā augsnē. Viņa gribēja palīdzēt cilvēkiem sakopt viņu zobus tā, lai varētu skaisti smaidīt, sarunāties, jo zobi - tā ir viena no mūsu vizītkartēm. Laura sāka par šo profesiju interesēties arvien vairāk un pēc mācībām Balvu Valsts ģimnāzijā devās studēt zobārstniecību uz Rīgas Stradiņa universitāti. Nu jau piemirsies, bet pirmais kurss, kurā anatomija bija jāzina vārds vārdā, vēl tagad uzdzen drebuļus. To kalusi galvā no septiņiem rītā līdz vēlam vakaram, pat ēst pagatavot pietrūcis laika. Taču grūtības aizmirstas, bet zināšanas paliek.

Šobrīd viņa strādā kā vispārēja zobārste - gan protezē, gan veic zobu estētisko uzlabošanu un

ārstē ikvienu pacientu. Darbavieta Laurai šobrīd ir pašā Rīgas centrā - zobārstniecības privātklīnikā "Dental Medical". "Darbavietu sāku meklēt jau piektajā kursā. Pirms tam pastrādāju Bauskā, Rīgā, Jūrmalā, bet tagad esmu šeit, jo te ir ļoti laba darba apstākļi, labs tehniskais aprīkojums, kas ir svarīgi, lai darbu varētu veikt kvalitatīvi un profesionāli - tā, kā to mācīja universitātē," pārliecinoši saka Laura. Viņa uzskata, ka šajā profesijā vispirms jābūt gudram, iekļūstīgam un viss jādara perfekti, jo jādoma gan par zobu ārstēšanu, gan par cilvēka estētisko izskatu. "Jāstrādā ļoti, ļoti rūpīgi. Priecājos, ka manu darbu jau novērtējuši un par rūpīgu atzinuši arī mani pacienti, to atklāti pasakot," bilst zobārste.

"Ai, man bailes!"

Laura domā, ka šodien bailēm apmeklēt zobārstu cilvēkiem vairs nevajadzētu būt. "Nu, varbūt kādi pieci procenti tomēr baidās, bet tam nav pamata. Tagad pat piecgadīgs bērniņš, ja viņu vecāki pareizi sagatavojuši ārsta apmeklējumam, nebaidās. Protams, arī mums ar viņu jāprot sarunāties bērna izpratnes līmenī. Mazie pacienti ir drosmīgi, par to prieks. Bailes diemžēl nāk no bērnības, kad vecāki neiztāsta, ko dara un kā strādā zobārsts. Pieaugušie tik mierina bērniņu, ka neko nedarīs, lai nebaidās! Cenšos būt iekļūstīga un saprotoša pret bailīgajiem, jo

zinu, kā tas bija ar mani," pārdomās dalās Laura. Ārste neslēpj, ka stress ir jebkurā darbā, jo ne jau ar visiem būs tikai un vienīgi pozitīvs, abpusējs kontakts. Viņa uzskata, ka tagad ir daudz dažādu iespēju cilvēkiem, kuriem nav zobu - var ielikt implantus, protezes. Mūsdienās arvien populārāka kļūst protezēšana uz implantiem, jo tas nodrošina ilgu un noturīgu rezultātu un ērtības ikdienā. Pateicoties mūsdienīgiem materiāliem, kas ir saderīgi ar cilvēka organismu, implantu tiek uzstādīti praktiski uz visu mūžu. "Liekam ļoti kvalitatīvus kroņus, kuri kalpos ilgi. Arī zobārstniecībā ir savas modes tendences, un šobrīd modē ir dabīgi balti zobi," piebilst ārste. Ja situācija darba gaitā izrādās pārāk sarežģīta, viņa droši lūdz padomu citiem ārstiem, profesoriem ar lielāku pieredzi, jo katram jāpaveic un jāuzņemas tas darbs, ko var un prot kvalitatīvi un zinoši paveikt.

Līdzsvaram - sporta treniņi

Laura nosauc arī sava darba plusus un minusus, taču lielākais pārsvars ir plusiņu pusē. Kā grūtāko viņa min faktu, ka darbs pārsvarā ir sēdošs, tāpēc līdzsvaram brīvajā laikā jānodarbojas ar sportu. Kad vēl valstī nebija slēgtas sporta zāles, Laura gāja uz treniņiem. "Man patīk VERVE vingrošana, kas ir harmonizējoša, plūstoša nodarbība prāta un ķermeņa atbrīvošanai. Nodarbibā apvienoti dažādu

vingrošanas sistēmu un jogas pamatprincipi, ir daudz brīvu kustību, kas pakļaujas mūzikas ritmam un plūsmam un ir tuvas cilvēka ikdienā sastopamajām dabīgajām kustībām. Šajā vingrošanā gūstu fizisko un mentālo atslodzi," pastāsta Laura. Viņai patīk ceļot, apskatīties dažas Eiropas valstis. Īpaši patīcis redzētāis un izbaudītais Melnkalnē, Taizemē. Ceļojot var atpūties no darba un ikdienas. Protams, par to šobrīd jārunā pagātnes formā.

Nākotni saista ar medicīnu

Arī Lauras māsa LAUMA ŠAMKINA izvēlējusies studēt zobārstniecību un šobrīd ir jau ceturtā kursa studente Rīgas Stradiņa universitātē. Viņa ir septiņus gadus jaunāka par māsu un savos 22 gados jau paspējusi sasniegt pirmos izvirzītos mērķus pēc Balvu Valsts ģimnāzijas absolvēšanas.

Profesijas izvēle - par labu zobārstniecībai

Protams, arī viņa, tāpat kā vairums vidusskolas absolventu, uzdeva sev jautājumu, - kur iet mācīties tālāk? "Gan skolotāji, gan klasesbiedri man jautāja, - ko es vēlētos strādāt, kas man patīk? Pašu šie jautājumi tobrīd kaitināja, jo nesapratu, ko īsti gribu, kādu ceļu izvēlēšos. Skolā interesēja un padevās bioloģija, ķīmija, un tas man ļāva domāt, ka nākotni varētu saistīt ar medicīnu," ceļa sākumu topošās profesijas izvēlē iezīmē studente. Viņa izvēlējās Rīgas Stradiņa universitāti un, līdzīgi kā māsa, zobārstniecības studiju programmu. Iestājeksāmenu nebija, bija tikai jāuzrāda skolā nokārtotie eksāmenu rezultāti. "Lai arī bija liels konkurss, mani uzņēma budžeta grupā, studentu

sarakstā savu vārdu un uzvārdu atradu vidū," prieku pauž topošā ārste. Prieks tiešām bija liels, jo studentiem, kuri netiek budžeta grupā, šeit gada maksa šobrīd ir apmēram 14 tūkstoši eiro. Gadā, kad universitātē stājās Lauma, budžeta vietas bija vien 24, bet maksas - 12. "Otrajā kursā mūsu skaits samazinājās par četriem studentiem, vēlāk vēl daži aizgāja projām, un šobrīd izturējuši esam divdesmit četri. Uzskatu, ka esmu finiša taisnē!" saka Lauma. Viņa neslēpj, ka sākums bija grūts. "Lai kurā kursā studēju, šķita - tieši tagad ir visgrūtāk. Jā, un tikai šogad varu teikt, ka ir kļuvis mazliet vieglāk, jo mācības notiek attālināti. Mācos mājās, ir vairāk laika. Tiesa, jāprot plānot laiku. Tas gan bija jāplāno arī pirmajosursos, jo domāju, - kā to visu lai paspēj?" atklāj Lauma.

Studijas apvieno ar darbu

Viņa jau no pirmā kursa paralēli studijām arī strādā - ir zobārsta asistente, tāda bija māsa. "Tas man daudz devis zobārstniecības vides iepazīšanu. Kopš 2.kursa trīs gadus strādāju citā klīnikā, redzēju, kā kurš ārsts darbojas, kādas ir katra darba metodes. Tas man ir liels ieguvums," atzīst Lauma un piebilst, ka studiju un darba

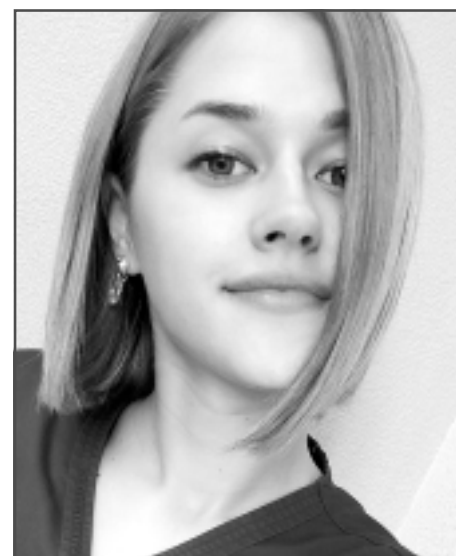
apvienošana nebūt nav viegla. Arī krusttēvs Laumai vaicājis, vai nebūs par grūtu, vai viņa neuzņemas pārāk daudz? "Priecājos, ka pretimnākoši ir darba devēji. Viņi saprot studiju darba grafiku un pielāgojas mūsu plāniem," piebilst jaunie.

Attālināti zobu neizrausi

Sāpīgs temats Laumai ir attālinātās mācības. Kāpēc? Studentiem 4.kursā svarīgas ne tikai lekcijas ar teorētiskajām zināšanām, bet arī darbs ar pacientu, bet no aizvadītā gada decembra līdz šī gada aprīlim to nebija. Attālināti izskatīja dažādus klīniskos gadījumus, runāja un apsprieda dažādas situācijas, vairāk nekā parasti mācījās teoriju. "Tas, protams, ir pozitīvi, tomēr man gribējās tieši praktiskās nodarbības. Priecājos, ka viss atkal iegājis parastās slīdēs," saka Lauma. Ejot pie zobārsta, klientam Covid-19 tests nav jānodod, taču pašam jāapzinās, ka ir vesels, ka nav nekādu elpceļu saslimšanu. Protams, visi ievēro vislielāko piesardzību, tas ir obligāts nosacījums darbā ar pacientu.

Ar izvēli apmierināta

Lauma Šamkina ir gandarīta, ka pēc vidus-

skolas izdarītā izvēle bijusi pareiza. "Esmu apmierināta, ka tobrīd pieņēmu lēmumu studēt tieši zobārstniecību. Tagad droši varu teikt, - man patīk šī profesija! Lai arī māsa teica, ka būs smagi un ļoti daudz jāmācās, izvēle bija manā ziņā. Jāturpina virzīties tālāk, attīstīt sevi zobārstniecības jomā vēl vairāk, arvien papildinot zināšanas," nākotnes vīziju iezīmē Lauma Šamkina.

Māsa Laura un Lauma dod padomus bērniem un vecākiem zobu kopšanā:

-Šis jautājums šķiet, nevieta, jo kurš gan nezina, ka zobi jātīra rītā un vakarā? To jāsāk darīt, sākot ar pirmā zobiņa parādīšanos. Arī vēlāk zobu kopšanai jāklūst par rutīnu, par ikdienas ieradumu. Turklāt jāatceras, ka bērni mācās un piemēru ņem no vecākiem, viņi tos vēro un atkārto tēva un mātes ieradumus. Zobi bērniem un pusaudžiem nav pārāk labi. To stiprumu ietekmē arī uzņemtā pārtika, par sliktu nāk saldumi, kola un čipsi, ietekmē arī smēķēšana, svarīgs ir D vitamīns, piena produkti, siers, bet tas jau ir atsevišķs stāsts. Piena zobu higiēna ir ne mazāk svarīga par pastāvīgo zobu kopšanu, tāpēc bērnam vajag palīdzēt iemācīt tīrīt zobņus.

Vecākiem iesaka bērnam līdz 12 gadu vecumam zobus pārtīrīt, jo bērnam vēl nav tik attīstīta rokas motorika, viņš to izdara mazliet paviršāk. Vieglāk mazu bērnu pie zobu tīrīšanas pieradināt ir kā rotaļājoties vai spēlējot kādu spēli. Internetā ir klausāmas zobu tīrīšanas dziesmas ar skaistām multfilmām, un tas viņus ieinteresē. Pusaudžu vecumā joprojām turpinās zobu minerālizācija, tie vēl nav pilnībā noformējušies, nav tik stipri, un tieši tāpēc caurumi attīstās straujāk. Lai zobus stiprinātu un pasargātu, ir svarīgi tos tīrīt ar fluorīdus saturošu zobu pastu, kas nostiprina zoba ārējo slāni, neļaujot tik viegli veidoties caurumiem. Zobi jātīra no rīta un vakarā, kā arī jādiego - ar zobu diegu jāiztīra zobu starpas, lai tur nepaliktu ēdienu atlikumi. Un priecājamies, ja pēc zobārsta apmeklējuma varam teikt, ka caurumiņu nav.

Pabalsti Balvu novada iedzīvotājiem

Pieaug izmaksas, būs jauna rēķināšanas formula

Maruta Sprudzāne

Šogad palielinātas vairākas minimālo ienākumu summas un turpinās atbalsta maksājumi iedzīvotājiem. Kādi tie ir, kādas summas iedzīvotāji var saņemt un kas viņiem jāzina, "Vaduguns" noskaidroja, sazinoties ar Balvu novada pašvaldības Sociālās palīdzības nodaļas vadītāju LINDU LAICĀNI.

Kas būtiski mainījies trūcīgā un maznodrošinātā statusa piešķiršanā?

-Ar šī gada janvāri paaugstināts trūcīgas mājsaimniecības ienākumu sliekšnis. Iepriekš tas bija 128,06 eiro vienai personai mājsaimniecībā, bet tagad ir 272 eiro pirmajai un vienīgajai personai un 190 eiro katrai nākamajai personai mājsaimniecībā.

Paaugstināts arī maznodrošinātās mājsaimniecības ienākumu sliekšnis. Iepriekš pašvaldībā tas bija līdz 230 eiro katram ģimenē dzīvojošajam, bet tagad ir 280 eiro pirmajai un vienīgajai personai un 196 eiro katrai nākamajai personai.

Tiek uzsvērtā mājsaimniecība. Vai ar to jāsaprot ģimene?

-Sociālo pakalpojumu un sociālās palīdzības likumā noteikts, ka mājsaimniecība ir vairākas personas, kuras dzīvo vienā mājoklī un kopīgi sedz izdevumus, vai arī tā ir viena persona, kura saimnieko atsevišķi. Izvērtējot mājsaimniecības ienākumus un materiālo stāvokli, vērtē visu mājsaimniecībā dzīvojošo personu ienākumus par iepriekšējiem trim kalendārajiem mēnešiem. Piemēram, ja persona vērsas pēc palīdzības aprīlī, jāiesniedz visu mājsaimniecībā dzīvojošo personu atvērto kredītiestādes maksājuma vai pasta norēķinu sistēmas kontu pārskati par janvāri, februāri, martu. Vērtē arī materiālo situāciju – nekustamos īpašumus, uzkrājumus, transportlīdzekļus. Sniegtās ziņas un informācija no sociālajam dienestam pieejamiem datu reģistriem automātiski tiek ievadīta iztikas līdzekļu deklarācijā.

Kā paliek ar transportlīdzekļiem? Iepriekš zināmi gadījumi, kad cilvēki baidījās reģistrēt uz sava vārda pat vecu un nolietotu automašīnu, lai neskaitītos 'bagāti'.

-Tagad ir labvēlīgāki nosacījumi par transportlīdzekļu skaitu, kas var piederēt trūcīgai vai maznodrošinātai mājsaimniecībai, kurā ir bērni. Iepriekš šī statusa mājsaimniecībai varēja piederēt viens transportlīdzeklis, bet ar šo gadu mājsaimniecībai, kurā ir bērni, var piederēt divi transportlīdzekļi, ja tie nepieciešami sociālajai funkcionēšanai. Ir paaugstināta arī pieļaujamā mājsaimniecības naudas līdzekļu uzkrājumu summa. Iepriekšējo 128,06 eiro vietā tagad ir 272 eiro mājsaimniecībai.

Līdz jūnija beigām dzīvokļa (mājokļa) pabalstu novadā piešķirs vēl pēc iepriekšējās pašvaldībā noteiktās kārtības. Atgādiniet, kāda tā ir.

-Trūcīgām ģimenēm (personām), kurām ir šis statuss, pabalsta apmērs ir līdz 300 eiro gadā. Ģimenēs, kurās ir nepilngadīgi bērni vai kurās nav darbspējīgu personu, pabalsta apmērs ir līdz 400 eiro gadā. Savukārt maznodrošinātām ģimenēm (personām) pabalsta apmērs ir līdz 150 eiro gadā, bet ģimenēs ar nepilngadīgajiem vai kurās nav darbspējīgu personu, pabalsts ir līdz 200 eiro gadā.

Vai jāsaprot, ka līdz jūnija beigām šo kategoriju iedzīvotāji mājokļa pabalstu saņems pilnā apmērā?

-Jā, iesniedzot atbilstošus dokumentus, noteiktā statusa iedzīvotāji, iegādājoties malku, šo pabalstu var saņemt pilnā apmērā - attiecīgi 300 vai 400 eiro. Protams, komunālo pakalpojumu rēķinus nevar iesniegt viena mēneša laikā, tad pabalstu izmaksās attiecīgi pēc apliecinātiem izdevumu dokumentiem. Piederze liecina, ka ar šo gadu ievērojami palielinājies trūcīgo un maznodrošināto ģimeņu skaits. Mājokļa pabalsta izmaksa šogad, salīdzinot ar iepriekšējā gada

pirmo ceturksni, palielinājusies par 47%. Šī pabalsta saņēmēju skaits palielinājies līdz ar ienākuma līmeņa paaugstināšanās sliekšni. Palielinājies, protams, arī novada sociālo izmaksu budžets.

Kas mainīsies ar 1.jūliju mājokļa pabalsta piešķiršanā?

-Visās Latvijas pašvaldībās piemēros vienotu šī pabalsta aprēķināšanas, piešķiršanas un izmaksas kārtību, ko aprēķinās pēc noteiktas formulas. Ir noteiktas arī izdevumu pozīciju minimālās normas. Mājokļa pabalstu aprēķinās kā starpību starp garantētā minimālā ienākuma sliekšņu summu mājsaimniecībai un faktiskajiem izdevumiem. Jaunā kārtība paredz, ka trūcīgie iedzīvotāji ar maziem ienākumiem saņems lielāku atbalstu mājokļa izdevumu segšanai. Jo mazāki mājsaimniecības kopējie ienākumi, jo lielāks pienāksies atbalsts mājokļa izdevumu segšanai. Mājokļa pabalstu varēs pieprasīt mājsaimniecība, kura dzīvo īpašumā vai irētā mājoklī un ir deklarējusi tajā savu dzīvesvietu. Ja mājoklī ir, jābūt noslēgtam īres līgumam. Mājsaimniecībai, kura pieprasīs mājokļa pabalstu, Sociālajā dienestā papildus jāiesniedz īres vai apsaimniekošanas līguma kopija (izņemot mājokļa īpašnieka pirmās pakāpes radniekiem) un izdevumus attaisnojoši dokumenti.

Ar šo gadu ir arī citi jauninājumi sociālās palīdzības pabalstiem.

-Tika paaugstināts garantētais minimālais ienākumu (GMI) līmenis no līdzšinējiem 64 eiro līdz 109 eiro pirmajai vai vienīgajai personai mājsaimniecībā un 76 eiro pārējām personām mājsaimniecībā. GMI pabalsts ir atbalsts naudas izteiksmē minimālo ikdienas izdevumu - ēdiena, apģērba, mājokļa, veselības aprūpes un obligātās izglītības - apmaksai. Tā apmēru aprēķina pēc formulas - kā starpību starp garantētā minimālā ienākumu līmeņa sliekšņu summu mājsaimniecībai un mājsaimniecības kopējiem ienākumiem.

Vai, palielinoties pabalstu apmēram, pieaudzis arī to saņēmēju skaits?

-Paaugstinoties trūcīgas un maznodrošinātās mājsaimniecības ienākumu, GMI ienākumu sliekšnim, novadā, salīdzinot ar 2020.gada pirmo ceturksni, būtiski palielinājies pabalstu saņēmēju skaits. Vienlaikus kopš šī gada 1.janvāra, līdz ar minimālās algas palielinājumu, palielinājušies arī Balvu novada pašvaldības sociālās palīdzības pabalsti, kas piesaistīti Ministru kabineta noteiktajai minimālajai darba algai. Tādi kā dzīvokļa (mājokļa) pabalsts, pabalsts krīzes situācijā - katastrofu gadījumā, svētku un atceres dienu pabalsts, pašvaldības līdzfinansējums projektiem (bērniem ar invaliditāti) un vēl citi.

Iedzīvotāji noteikti cenšas izmantot atbalsta iespējas veselības uzlabošanai.

-Balvu novada pašvaldība turpina maksāt veselības aprūpes pabalstu trūcīgajiem līdz 60 eiro personai gadā, bet maznodrošinātajiem - līdz 30 eiro. Ir virkne pabalstu veselības uzlabošanai, kā bērniem invalīdiem, iedzīvotājiem, kuri slimo ar tuberkulozi, par operācijām un ārstēšanos slimnīcā, čerobilliešiem un Afganistānas kara dalībniekiem, trūcīgajiem un maznodrošinātajiem, kuri ārstē atkarības.

Balvu novada pašvaldība turpina sveikt ilgdzīvotājus 85, 90 un 95 gadu dzimšanas dienās, piešķirot 50 eiro, bet 100.dzimšanas dienā - 150 eiro. Balvu novada Goda pilsoņiem piešķir 1000 eiro gadā. Ir arī bērna piedzimšanas pabalsts 150 eiro, ja abu vecāku un bērna deklarētā dzīvesvieta ir pašvaldībā, bet, ja deklarēta viena vecāka un bērna dzīvesvieta pašvaldībā - tad 75 eiro. Piešķir arī apbedīšanas pabalstu 380 eiro, ja mirušās personas pēdējā deklarētā dzīvesvieta ir Balvu novada pašvaldībā, pabalstu aprēķinot kā starpību starp 380 eiro un VSAA izmaksāto pabalsta summu.

Kā paliek ar pārtikas pakām - tās var saņemt?

Foto - M.Sprudzāne

Būs vairāk naudiņas pensionāriem un pabalsta saņēmējiem. Beidzot klāt ir laiks, kad jaunajā minimālajā apmērā izmaksā minimālās valsts pensijas vecuma invaliditātes un apgādnieka zaudējuma gadījumā. Minimālās vecuma pensijas un invaliditātes pensijas bāze no šī gada ir 136 eiro, bet personām ar invaliditāti kopš bērnības - 163 eiro apmērā. Maijā minimālo valsts pensiju un valsts sociālā nodrošinājuma pabalsta saņēmēji saņems arī pārrēķinu par laiku no šī gada 1.janvāra līdz 30.aprīlim atbilstoši jaunajiem minimālo ienākumu sliekšņiem. Latvijā tas varētu skart aptuveni 115 tūkstošus cilvēku.

-Ar šī gada janvāri Eiropas Atbalsta fonda atbalstu vistrūcīgākajām personām - pārtikas un higiēnas pakas tiesīgas saņemt mājsaimniecības, kurās ienākumi iepriekšējo 242 eiro vietā nepārsniedz 327 eiro pirmajai vai vienīgajai personai mājsaimniecībā, bet katrai nākamajai personai - 229 eiro.

Ir palielinājušies pabalsti arī bāreņiem un bez vecāku gādības palikušajiem bērniem.

-Ir palielināts sociālais atbalsts bāreņiem un bez vecāku gādības palikušiem bērniem pēc pilngadības sasniegšanas. Viņiem izmaksā vienreizēju pabalstu patstāvīgas dzīves uzsākšanai 218 eiro, savukārt personām ar invaliditāti kopš bērnības - 327 eiro. Ir pabalsts ikmēneša izdevumiem 125 eiro, ja bērns sekmīgi mācās, savukārt ar invaliditāti kopš bērnības - 163 eiro mēnesī. Vēl ir pabalsts sadzīves priekšmetu un mīkstā inventāra iegādei - 820,05 eiro. Maksā pabalstu par aizbildnībā esoša bērna uzturēšanu: līdz septiņu gadu vecumam - 250 eiro mēnesī (iepriekš bija 215 eiro), no septiņu gadu vecuma līdz 18 gadiem - 300 eiro mēnesī (iepriekš 258 eiro).

Audzģimenēm ar šī gada maiju palielināsies vienreizējs pabalsts apģērba un mīkstā inventāra iegādei bāreņiem vai bez vecāku gādības palikušam bērnam - 250 eiro (iepriekš 45 eiro).

“Zaudējumi mērāmi desmitos tūkstošos eiro”

Izdemolē bijušā maizes kombināta telpas

Bijušā “Balvu Maiznieka” telpās iekļuvi kādi cilvēki un to pamatīgi izdemolējuši. Ēkas īpašnieks ANDREJS KINDZULIS pastāstīja, ka oficiāli nodarītie materiālie zaudējumi mērāmi aptuveni divdesmit tūkstošu eiro apmērā. Savukārt faktiski, kā spriež viņš pats, visa neatgriezeniski sabojātā īpašuma vērtība lēšama krietni lielākās naudas summās.

“Visticamāk, mērķis bija ēku aizdedzināt”

A.Kindzulis spriež, ka to acīmredzami paveikuši jaunieši. “Par notikušo tika paziņots Valsts policijai. Ēkas telpās tika konstatēti daudzi pirkstu nospiedumi - arī bioloģiskais materiāls, jo, piemēram, demolētāji iekšējās telpās, pēc visa spriežot, lietoja alkoholu un pēc sevis atstāja bundžas. Pašam apskatot telpas, secināju, ka, visticamāk, vandālisma noslēgumā bija plānots ēku aizdedzināt. Izskatījās, ka viss tam bija jau sagatavots, bija arī jau sākts dedzināt, bet kaut kādu iemeslu dēļ to nav paspēts izdarīt. Proti, vienuviet vienā kaudzē bija samesti ne tikai maizes kombināta arhīva dokumenti, bet arī no kases aparātiem izvilktas un daudzviet pie augstajiem griestiem sakarinātas, pa koridoru un kabinetu izritinātas tūkstošiem kases lentu ar dedzināšanas pazīmēm. Par to, cik daudz ir šo lentu un cik ļoti pastrādājuši demolētāji, biju pats ļoti pārsteigts,” stāsta ēkas īpašnieks.

A.Kindzulis piebilst, ka Valsts policija par notikušo uzsāka kriminālprocesu. Tiesa, viņš pēc kāda laika saņēma vēstuli, ka izmeklēšana ir apturēta – nav izbeigta, bet apturēta (acīmredzot uz kādu laiku). Kādēļ tā, A.Kindzulim ir savi pieņēmumi. Jebkurā gadījumā par šādu policijas lēmumu viņš ir neizpratnē. “Saprotams, ka šī lieta ir jānovēd līdz kaut kādam loģiskam atrisinājumam, un tas loģiskais risinājums būtu man un šiem jauniešiem apsēties pie viena galda un notikušo pārrunāt. Viņiem nevēlu neko ļaunu. Jaunieši, to neapziņoties, paši sev ir sabojājuši nākotni, jo tie pierādījumi, kas tika konstatēti notikuma vietā, var viegli tapt zināmi, ja kāds no viņiem gribēs studēt vai vēlāk strādāt, piemēram, iekšlietu vai aizsardzības nozarē. Cilvēka vēsturi pārbauda attiecīgās datu bāzēs, bet ne visi, īpaši jaunieši, apzinās savas rīcības sekas,” uzsver A.Kindzulis.

Valsts policijas Balvu iecirkņa Kriminālpolīcijas nodaļas priekšnieks MODRIS ZAĶIS informēja, ka izmeklēšana kriminālprocesā apturēta, pamatojoties uz Kriminālprocesa likuma 400.pantu. Nekādu plašāku informāciju, tajā skaitā par iespējamajiem vainīgajiem, Valsts policija nesniedza, bet piebilda, ka, pamatojoties uz likumu, izmeklēšana,

protams, var tikt atjaunota, tiklīdz parādās jauna informācija, fakti, ziņas. Kā zināms, Kriminālprocesa likuma 400.panta pirmā daļa nosaka, - ja kriminālprocesā ir veiktas nepieciešamās kriminālprocesuālās darbības un nav izdevies noskaidrot noziedzīgu nodarījumu izdarījušo personu, izmeklētājs ar uzraugošā prokurora piekrišanu var pieņemt lēmumu rezolūcijas veidā par kriminālprocesa apturēšanu. Lēmums nav pārsūdzams. Savukārt šī paša panta otrā daļa nosaka, ka pēc kriminālprocesa apturēšanas izmeklēšanas darbības var veikt tikai tad, kad tas ir atjaunots. Ja ir zudis kriminālprocesa apturēšanas pamats, kriminālprocesa atjauno ar procesa virzītāja lēmumu, kuru pieņem rezolūcijas veidā. Lēmums nav pārsūdzams.

Ēkas telpas plāno izīrēt

Jāpiebilst, ka savulaik “Balvu maizes kombināts”, kas vēlāk pārdēvēts par “Balvu Maiznieku”, bija salīdzinoši liels uzņēmums ar daudzām darbvietām. Ritot gadiem, tam secen negāja dažādas grūtības. Jau rakstijām, ka 2015.gada nogalē par maksātnespējīgā “Balvu Maiznieka” īpašnieku, to iegādājoties izolē, kļuva Balvu pilsētā pazīstamais uzņēmējs A.Kindzulis. “Teikšu atklāti, - uzņēmumu iegādājos, jo tam draudēja bankrots. Dariju to tikai tāpēc, lai uzņēmumu saglabātu, lai būtu darbavietas. Mērķis ir uzņēmumu ne tikai noturēt, bet attīstīt. Šobrīd tajā jāiegulda milzīgi finanšu līdzekļi. Turklāt, ja kaut kas neizdosies, naudu zaudēšu es, nevis jūs,” tā sabiedrību pēc uzņēmuma iegādes uzrunāja tā jaunais īpašnieks.

Kā zināms, diemžēl, bet piepildījās sliktākais scenārijs - uzņēmums jau pirms vairākiem gadiem, salīdzinoši neilgi pēc tā iegādes, pārtrauca savu faktisko darbību. Kādēļ tā? A.Kindzulis stāsta, ka ir daudz pārdomu. Tomēr, neiedziļinoties visos sīkumos, nu jau bankrotējušā uzņēmuma īpašnieks secina: “Tā bija kaitnieciska rīcība pret mani kā īpašnieku, kas bija saistīta ar finanšu jautājumiem. Šajā sakarā stājies spēkā arī notiesājošs spriedums krimināllietā. Lai vai kā, visu saliekot kopā, sākot ar maizes kombināta iegādi un visiem pārējiem izdevumiem un ieguldījumiem uzņēmumā, tas man izmaksāja tuvu pusmiljonam eiro. Vai var sagaidīt, ka bijušā “Balvu Maiznieka” telpās vēl kādreiz tiks cepta Balvu maize un gatavoti konditorejas izstrādājumi? Nē. Diemžēl šādas iespējas vairs nav. Līdz ar to šobrīd plānos ir ēkas telpas no visa atbrīvot, iztīrīt un izīrēt. Sameklēt īrnieku nav problēmu. Jautājums ir par īres maksu. Jāņem vērā, ka no šīs ēkas neko nesaņem, bet tikai atdo. Piemēram, maksājot naudu par zemi, kas pieder katoļu baznīcai.”

Foto - no personīgā arhīva

Foto - no personīgā arhīva

Foto - no personīgā arhīva

Demolēšanas sekas. Attēlos redzama daļa no tā, ko paveikuši demolētāji. Proti, izritinātas neskaitāmas kases lentas, sabojātas iekārtas, izmētāti uzņēmuma arhīva dokumenti, salauztas durvis un daudz kas cits. Diemžēl saplēsti, sabojāti vai aiznesti prom arī vairāku gadu desmitu laikā krātie maizes kombināta saņemtie apbalvojumi, medaļas. Apskatot notikuma vietu, A.Kindzulis arī secinājis, ka demolēšana izdarīta, absolūti nedomājot par sekām, savu pēdu slēpšanu vai kaut kādas informācijas neatstāšanu, kas šos cilvēkus varētu nodot. Piemēram, uz telpu sienām tikuši uzziņoti arī zīmējumi, tajā skaitā uzrakstīti cilvēku vārdi un uzvārdi. “Šie cilvēki, visticamāk, ir demolētāju paziņu lokā, jo paši savus vārdus vandālismā iesaistītie jau nerakstīs. Turklāt šie cilvēki ir izsmidzinājuši vairāk nekā divdesmit ugunsdzēsamos aparātus. Rezultātā grīdas pārklāja pulveris, pa kuru jaunieši turpināja staigāt un atstāja savu apavu nospiedumus. Tas viss ir lietas materiālos,” stāsta A.Kindzulis. Jāpiebilst, ka drošības nolūkos maizes kombināta telpās ir izvietotas videonovērošanas kameras. Daļa kameru rakstītāji pēc demolēšanas aiznesti prom vai ir sabojāti.

Lappusi sagatavoja A.Ločmelis

Muzeju nakts

Pārdomas....

Šogad Muzeju nakts tēma – “Robežas”. Ļoti aktuāla tēma dažādās nozīmēs – gan domājot par valstu robežām, kā tās mainījušās vēstures gaitā, kā mūsu mazā, mīļā Latvija šo globālo robežu maiņas rezultātā *ceļojusi* cauri laikiem, līdz iezīmējusi pasaules kartē savas robežas, gan kā dažādas administratīvi teritoriālās izmaiņas ietekmējušas un turpina ietekmēt mūs tepat, uz vietas. Un tagad Covid - epidemioloģiskās situācijas ieviestās pārmaiņas, kas ievilkusas jaunās robežas mūsu ikdienā, satikšanās un pārvietošanās brīvībā. Bet vai cilvēka radošumam ir robežas? Vai var apturēt Gara lidojumu, ielikt krātīnā Dvēseli? Šajā ziņā mums ārējās robežas netraucē - svarīgi vien tas, cik mēs ļaujames šim brīvajam lidojumam.

Muzejs savā ziņā ir robežšķirtne jeb robežu tikšanās, mijiedarbības un arī pārkāpšanas vieta. Šeit tiekas fakti, vēstures liecības un gars - cilvēku radītie mākslas darbi, materiālā un nemateriālā kultūra.

Jā, ir Covid... ierobežojumi... ēka slēgta.... BET šajā Muzeju nakts vakarā aicinām padomāt par tām vērtībām, kurām nevar uzlikt robežu vāku. Ļausimies Dabai, Mūzikai, Poēzijai, Mākslai... Un kur ir Tava radošā dzirksts? Vai Tu to esi pamanījis? Ļaujies!

15.maijā Lāča dārzā plkst. 20.00 -23.00 Muzeju nakts ... ievērojot robežas...

Pastaigas laikā varēsiet ieklausīties Vecā ozola stāstos, Balvu autoru dziesmās un dzejā, krēsli iestājoties - izstāžu “Mana Ziemeļlatgale” un “Balvi vakar un šodien” videoprojekcija, romantiska noskaņa uz saliņas (baudāma divatā).

Plkst. 20.00 - 22.00 dzīvā dzeja un mūzika - Māris un Dāvis Lāpāni, Juris Ķirsons, Jānis Ločmelis, Ģirts Ripa un Dagmāra Laicāne. Balveniešu dzeju lasīs Maija Laicāne, līdz plkst. 23.00 neizpaliks ozola stāsti, projekcijas un noskaņa.

Balvu novada domē

5.maija ārkārtas sēdes lēmumi

Apstiprina nomas tiesību izsoles rezultātus

Uzdeva Vispārējai un juridiskajai nodaļai sagatavot Balvu novada pašvaldībai piekritīgā nekustamā īpašuma “Dižlazdas” Balvu pagastā, kas sastāv no zemes vienības daļas 1,91 ha platībā, administratīvās ēkas 348,6 m² platībā, 1466 m³ būvtilpumā, 8,7 m augstumā, 11 976 m² asfaltbetona laukuma un atklāta ārējā ugunsdzēsības ūdens rezervuāra 830 m³ tilpumā, slēgt zemes nomas līgumu ar SIA “SanMar Būve” uz 20 gadiem (nomas maksa EUR 295,51 bez PVN mēnesi).

Uzdeva Vispārējai un juridiskajai nodaļai sagatavot Balvu novada pašvaldībai piekritīgā nekustamā īpašuma “Dižlazdas” Balvu pagastā zemes vienības daļas 1,83 ha platībā slēgt apbūves tiesību nomas līgumu ar SIA “SanMar Būve” uz 20 gadiem (zemes nomas maksu EUR 181,13 bez PVN mēnesi).

Rīkos izsoli

Nolēma rīkot Balvu novada pašvaldības multifunkcionālo ēku kompleksa Brīvības ielā 1 K, Balvos, zemes vienības daļas 23560 m² platībā (t.sk. ražošanas ēkas Nr.1 – 600 m² platībā; ražošanas ēkas Nr.2 – 672 m² platībā; noliktavas ēkas Nr.3.1. – 1000 m² platībā; noliktavas ēkas Nr.3.2. – 1000 m² platībā; noliktavas ēkas Nr.3.3. – 1000 m² platībā) nomas tiesību mutisko izsoli ar augšupejošu soli. Apstiprināja nomas objekta nomas maksas nosacīto sākumcenu – EUR 2923,20 mēnesi bez pievienotās vērtības nodokļa.

Izsniiedz atļauju

Piekrita izsniegt SIA “SanMar Būve” bieži sastopamo derīgu izrakteņu ieguves atļauju uz laiku līdz 2045.gada 15.jūlijam smilts – grants un smilts ieguvei atradnē “Augstasils II”, kas atrodas Briezūciema pagastā, pēc valsts nodevas EUR 142,29 samaksas.

Iesniegs projekta pieteikumu

Nolēma iesniegt Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijā projekta “Transporta infrastruktūras sakārtošana Balvu pilsētā” pieteikumu uz valsts atbalstu kā augstas gatavības pašvaldību investīciju projektu. Apstiprināja projekta kopējās izmaksas EUR 590 000, t.sk. EUR 501 500 ir 85% valsts atbalsts, EUR 88 500 ir 15% pašvaldības atbalsts. Investīciju projekta apstiprināšanas gadījumā noteica realizāciju 2021.gadā, nodrošināt līdzfinansējumu projektam 15% apmērā no projekta izmaksām EUR 88 500 no pašvaldības 2021.gada budžeta. Iesniegs šo lēmumu saskaņošanai Apvienojamo Balvu, Viļakas, Rugāju un Baltinavas finanšu komisijai.

Krustvārdu mīkla

Krustvārdu mīklu risinātāji, kuri pareizi atrisinājuši mīklu, ik mēnesi pretendē uz pārsteiguma balvu. Atbildes gaidām līdz 25.maijam.

5.kārta

Aprīļa mīklu atrisināja:

I.Svilāne (Lazdukalns), Z.Pulča, J.Pošeika (Balvi), D.Zelča (Krišjāņu pagasts), A.Mičule (Tilža), I.Homko (Medņeva).

Par aprīļa krustvārdu mīklas atrisināšanu balvu saņem DAINA ZELČA no Krišjāņiem. Pēc balvas griezties redakcijā.

Mīklu sērija
“Pagasti – 12”

Horizontāli:

2. Vecākā Latvijā saglabājusies bāka, celta 1814.gadā. 5. Tagad – p., kas kā apdzīvota vieta pirmo reizi rakstos minēta 1253.gadā Kurzemes bīskapijas un Livonijas ordeņa Kurzemes sadalīšanas aktā. 8. Dzejnieks (iniciāli), dzimis 1933.gadā Trapenes p. 9. Lokatīva jautājums. 10. Apstiprinājuma partikula. 13. Ciems Upmalas p. 14. Tumes p. robežpagasts. 15. Pirms ilga laika. 16. Poda rokturis. 17. Sīki, apaļi akmentiņi. 18. Upe Turlavas p. 20. Nepārviētojas, ir uz vietas. 22. Ciems Tabores p. 25. Garīdznieks, kultūr-

vēsturnieks (1930.g.-2017.g.), apbedīts Tilžas katoļu baznīcas dārzā. 26. Dabas lieguma daļa Ukru p. – “Ukru ...”. 27. Personas vietniekvārds. 28. Šajā vietā, šeit. 29. Biškopības vienība, kurā ietilpst bišu saimes, biškopības inventārs. 31. Kurā Krievijas Impērijas gubernā (gubernas centrs) no 1842.gada ietilpa tagadējā Ukru p. teritorija? 32. Dusmīga, nikna. 37. Gleznotājs, LMA organizētājs, pirmais rektors, dzimis 1872.gadā Zaubes p. (tagad – Taurupes p.) “Jaužos”. 38. Valsts nozīmes arheoloģijas piemineklis Užavas p. – apmetne, viena no senākajām cilvēku apmetnēm Latvijas teritorijā neolītā (3400.g.p.m.ē.–2300.g.p.m.ē.). 39. Gleznotāju, krāsotāju darbarīks. 41. Purvs Umurgas p. 42. Kāds mazalkoholisks dzēriens tiek ražots Užavas p.? 43. Ciems p., kura centrs ir Zundāni. 45. Kurā p. (p. centrs) atrodas Jaunmoku pils? 48. Gruzds, kvēl. 50. Valsts nozīmes arhitektūras piemineklis Taurenēs p. – ... luterāņu baznīca. 51. Kas attēlots Užavas p. ģerbonī? 52. Vietējas nozīmes arheoloģijas piemineklis Ugāles p. – ... pilskalns. 54. Tēls režisora G.Pieša filmā “Maija un Paija”, kas uzņemta pēc A.Brigaderes lugas “Maija un Paija” motīviem. 55. Ģeoloģisks un ģeomorfoloģisks dabas objekts. 56. Dižkoks (koku suga) Ugāles p. – 1,35 m. 57. Starptautiska organizācija (abreviatūra). 58. Dižkoks Usmas p. – ... priede (4,4 m), ir Latvijas dižākā priede. 61. Grāmatizdevēja J. Rapas dzimtais mājās Tērvetes p. 62. Ciems Tomes p. 63. Ģenerālis, Latvijas Republikas armijas komandieris, cēlies no kuršu ķoniņu dzimtas, dzimis 1874.gadā Turlavas p. “Ķoniņciemā”. 64. Ezers, arī ciems Ūdrišu p.

Vertikāli:

1. Kurā p. (p. centrs) ir Līcupe? 3. Tirzas mācītājs 1822.g. – 1836.g., 1824.gadā nodibinājis Tirzas Bībeles biedrību. 4. Ciems Ūdrišu p. 6. Ciems Ūdrišu p. 7. Ciems Tabores p. 11. Upe Trikātas p. 12. Dižkoks (koku suga) Upmalas p. – 4,09 m. 19. Upe Ūdrišu p. 21. Kurā p. ir Zilupeite? 23. Ciems Tirzas p. 24. Aktieris, režisors, dzimis 1907.gadā Tumes p. “Katlāpos”. 30. Izsaukmes vārds. 31. Akuzatīva jautājums. 33. Upe, kuras pieteka ir Udzeņa. 34. Kurā p. aug dižkoki Turbu ozols – 7 m un Relziķu ozols – 5,3 m? 35. Upe Ugāles p. 36. Valsts nozīmes arheoloģijas piemineklis Trapenes p. – ... senkapi. 40. Šajā p. (p. centrs) dzimuši: bibliogrāfs J.Misiņš, rakstnieks, teologs, politiķis A.Niedra, rakstniece Tirmālie, gleznotājs, scenogrāfs L.Liberts, operdziedātājs M.Vētra, dzejniece E.Ķezbere u.c. ievērojamas personības. 43. Nepiepildīts. 44. Izbraukt ar zirgu. 45. Kurā p. (p. centrs) dzimuši mākslinieki A.Zelčs, V.Ušpele? 46. Latviešu dzimta, saistīta ar Taurenēs p., dzimtā sabiedriski, politiski darbinieki, skolotāji. 47. Tēlniece, dzimusi 1948.gadā Umurgas p. Augstrozes “Slavenēs”, no 1978.gada strādāja Rēzeknes Lietišķās mākslas vidusskolā, no 1992.gada – Latvijas Mākslas akadēmijas Latgales filiālē. 49. Tadaikū p. centrs. 53. Upe, kuras pieteka ir Tērvete. 59. Apstrādā zemi ar arklū. 60. Nots.

Aprīļa mīklas (“Pagasti - 11”) atrisinājums

Horizontāli: 1. Zils. 6. Zaļa. 8. Aģes. 9. Rīt. 10. Urga. 11. Laucienes. 15. Nes. 18. ANO. 19. Rūdovu. 20. Pļavas. 23. Cēsaka. 25. Sebris. 27. Es. 28. Jā. 29. Bandava. 30. Roskošs. 32. Sila. 34. Abi. 36. Sol. 38. Līču. 39. Oda. 40. Aijaži. 41. Firksi. 42. Ogre. 45. Astere. 46. Zānāni. 51. Okte. 52. Abras. 53. Sīji. 54. Kur? 55. Tin. 56. Upes. 57. Rīva. 58. Ābeču. 59. Salas.

Vertikāli: 1. Ziedonis. 2. Sakse. 3. Isla. 4. Ķīji. 5. Rude. 6. Zasas. 7. Austrona. 11. Lazdu. 12. Un. 13. Nē. 14. Silva. 16. Auna. 17. Apse. 19. Rozēna. 21. Sūniņš. 22. Beņislava. 24. G.M. (Garlībs Merķelis). 26. Mārtuževa. 31. Lēdurga. 33. Aiviekste. 35. Biži. 37. Osis. 38. Lestenes. 43. Peļšu. 44. Andri. 47. Poju. 48. Ābeļu. 49. Lažas. 50. Lisa.

Lappusi sagatavoja E.Gabranovs

Kur mācīties?

9.KLAŠU ABSOLVENTI UN VECĀKI!
 VAI JŪS ZINĀJĀT, KA GULBENES NOVADĀ - RANKĀ - IR IESPĒJA
 APĢŪT PROFESIONĀLĀS VIDĒJĀS IZGLĪTĪBAS PROGRAMMAS?
 Tu vari iegūt kvalifikāciju:

Pieteikšanās mācībām elektroniski
 uz uznemsana@ovt.lv
 29996675, 26475651
 Vairāk informācijas:
<http://www.ovt.lv>

meža mašīnu operators
būvizstrādājumu galdnieks
spēkratu mehāniķis

Izsole

Balvu novada pašvaldība mutiskā izsolē ar augšupejošu soli izsola nomas tiesības uz zemes vienībām:

- Krišjāņu pagastā ar kadastra apzīmējumu 3856 004 0103, 3,6 ha platībā, nosacītā nomas maksa zemes vienībai - EUR 217 gadā;
- Balvu pagastā ar kadastra apzīmējumu 3846 005 0814, 0,154 ha platībā, nosacītā nomas maksa zemes vienībai - EUR 280 gadā.

Ar izsoles noteikumiem var iepazīties Balvu novada pašvaldības mājaslapā www.balvi.lv un Balvu novada pašvaldības informatīvā izdevuma "Balvu Novada Ziņas" 2021.gada 6.maija numurā.

Pateicība

Palieciet Manā mīlestībā! (Jņ 15,9)
 SIRSŅĪGS PALDIES, ka bijāt kopā ar mums grūtajā brīdī, izvadot pēdējā gaitā mūsu mīlo MĀMULĪTI.

Lielu atbalstu un sirds siltumu izjutām no priesteriem - Guntara Skutela, Andra Priedes, Staņislava Prikūļa un Feliksa Šneveļa. Gara mierinājumu guvām ērģelnieces Initas, Marijannas, Ineses un Elitas dziedājumā.

Paldies apbedīšanas firmai "Otems" pušiem, SIA "Senda Dz" kolektīvam, sevišķi Dzintrai Sprudzānei.

Pateicība Viļakas novada domei, Sergejam un Žannai Maksimoviem, Viļakas Neatliekamās medicīniskās palīdzības un Viļakas Veselības aprūpes centra kolektīviem, folkloras kopas "Abrenīte" meitenēm, Viļakas novada BJSS kolektīvam, īpaši Dinai, kā arī Viļakas Valsts ģimnāzijas saimei un Vidzemes rajona tiesas kolektīvam. Paldies Ivetai un Iļgonim Medņiem, radiem, kaimiņiem, visiem, kuri atnāca, lai pavadītu

Reginu Šaicāni Dieva valstībā.

BĒRNI, MAZBĒRNI

Pērk

Z.s "Strautiņi" iepērk mājlopus.
 Samaksa tūlītēja. Labas cenas.
 Tālr. 29411033.

IEPĒRK MAJLOPUS
 -AUGSTAS CENAS
 -SAMAKSA TŪLĪTĒJA
 -ELEKTRONISKIE SVARI
tel. 27777733
www.galasparstrade.lv

SIA "RENEM" iepērk jaunlopus, aitas, liellopus.
Elektroniskie svāri.
 Samaksa skaidrā naudā vai ar pārskaitījumu.
 Tālr. 29996309, 26447663, 29485520, 26373728 vai uz e-pastu:
re-nem@inbox.lv
 Zvaniet - cenas mainās katru nedēļu.

Pērk mežus, zemi, izcirtumus, cirsmas. Tālr. 29433000.

Pērk māju Balvos līdz EUR 75000. Tālr. 26512307.

SIA "Senlejas" iepērk liellopus, teļus. BIO liellopiem augstas cenas! Samaksa tūlītēja. Tālr. 62003939.

Pērk *Ford Focus, Mondeo* MOTORU, 1.8-2.0, 1998./99. gads, benzīns, var ar defektu. Tālr. 29445889.

SIA "Craftwood Invest" PĒRK MEŽĀ ĪPAŠUMUS visā Latvijā, cena no 1000-10000 EUR/ha. Samaksa darījuma dienā. Tālr. 26360308.

Pārdodu māju Baltinavā. Tālr. 29366893.

Pārdod zemi Balvos. Tālr. 28235483.

Pārdod vai maina privatizētu, labu 3-istabu dzīvokli ar malkas apkuri, garāžu, piemājas zemi, pret 1-2-istabu dzīvokli ar visām ērtībām Balvos. Tālr. 25650103.

Pārdod 3-korpusu arklu, mazo *Julu*, vagotāju, *DT-20*, malkas zāģi, *žiguļa* rezerves daļas, zirga pļaujmašīnu un siena grābekli. Tālr. 29223528.

Apsveikumi

Lai ar Tevi vienmēr laime,
 Dzīvesprieks un radu saime,
 Veselība, radošs gars,
 Neizsīkstošs darba spars!

Mīļi sveicam **Jāni Učelniķu** Rugājos skaistajā dzīves jubilejā! Vēlam laimi, prieku, veselību, Dieva svētību turpmākajiem dzīves gadiem.

Krustmāte Anna, Pēteris

Un visi mēs no sirds Tev vēlam,
 Lai balta katra diena aust.
 Lai Tavā dzīves zelta kausā
 Ir laimes, prieka, saules daudz.

(L.Daugiša)

Sirsniņi sveicam mīļo mammu, vecmammu un vecvecmammu **Annu Circeni** 85 gadu jubilejā! Veselību, Dieva svētību daudziem saulainiem pavasarim.

Meitas un dēla ģimenes

Ak, cik gadu kopā pavadīts!
 Gan patīkamu, darbīgu un gaišu -
 Bet katrs no tiem apzeltīts
 Ar Tavu sirsniņu un darbu.

Vislabākie vēlējumi **Emīlijai Sarkanei**

lielajā dzīves jubilejā! Vēlam daudz saulainu dienu, stipru veselību, dzīvesprieku!

Balvu Valsts ģimnāzijas kolektīvs

Dzīves pļavas vēl ziediem pārpilnas,
 Lai ik ceļu to košums Tev klātu
 Vien veiksmes un laimes svētītus gadus -
 Nākotnes pūrā sev krātu.

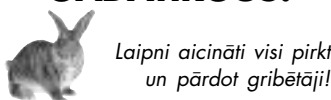
Mīļi sveicam **Velgu Ruduku** apaļajos 60 gados! Vēlam, lai pavasara dienas atver krāsainas lappusītes Tavos svētkos un ikdienā, veselību, možu garu.

Ceļinieku ielas kaimiņi

Dažādi

15.maijā no plkst. 8.00 stāvlaukumā pie Rekasas vidusskolas PAVASARA GADATIRGUS!

Laipni aicināti visi pirkt un pārdot gribētāji!

Dārzu apstrādāšana. Tālr. 26512307.

Iebūvē ūdensvadus, kanalizāciju. Pieved smilti, granti, šķembas, melnzemi. Tālr. 25685918.

Iznomā zāles aeratoru (sūnu plēsēju). Tālr. 29165808.

Piegādā smilti, granti, šķembas (dažādas frakcijas). Ceļu remonts. Tālr. 29208179.

Piedāvā pļaut zāli šogad Rugāju novadā, 5 ha platībā. Tālr. 22141472.

Pazudis

Pazudis melns KAĶIS ar aukliņu. Atlīdzība. Tālr. 27818129.

Līdzjūtības

No atmiņām paliek tik starojums maigs
 Tā kā liedagā saulrieta pēdas,
 Turp, kur tu aiziesi, apstāsies laiks,
 Norims sāpes, rūpes un bēdas...
 Mūsu klusa un patiesa līdzjūtība
Andrim Mežalam un ģimenei, SIEVASMĀTI mūžības ceļā pavadot, lai atmiņas ap viņu baltas kā ābeles zied.
 Šķilbēnu pagasta pārvaldes kolektīvs un Kristīna

Ilgu mūžu nodzīvoji,
 Daudz darbiņu padarīji.
 Lai nu viegli Zemes māte
 Pārklāj tavu augumiņu.
 Mūsu patiesa līdzjūtība
LEONTĪNES SLIŠĀNES tuviniekiem, viņu zemes klēpī guldot.
 Jeromānu, Elksnišu, Veinas un Kaņepu ģimenes

Reiz pienāk diena, nelūgta un skarba,
 Kad dziļi, dziļi daudziem sirdis sāp.
 (O.Skuja)
 Izsaku līdzjūtību tuviniekiem, no **ZINAIDAS SEIKSTULES** atvadoties.

Terēzija Z.

Pārliecinies, vai abonēji

Vaduguni?!

Esam atvērti!

Teātra ielā 8, Balvos, darba dienās no plkst. 8.00 līdz 16.00.

Aicinām klientus izmantot elektroniskos pakalpojumus -
 e-pasts: vaduguns@apollo.lv, vai zvanīt uz tālr. 26161959, 64507018 (darba laikā).

